

MTI

Szerkeszti a Külpolitikai Szerkesztőség
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

60.020/x

Külföldi hírek

-----
budapest, 1983. április 26.

kül

k e d d
-----

sk0001 4 230 mtik1003

comiso - maffia

comiso, 1983. április 26. /dpa/reuter/ - a corriere della sera című olasz lap értesülése szerint a szicíliai maffia-csoportok a nagy üzlet reményében 3500 hektár földet vásároltak fel az amerikai rakéták telepítésre kijelölt comisoi nato-támaszpont közelében.

feltehető, hogy a maffia azért vásárolta meg ezt a földterületet, hogy a támaszpont várható bővítése során magas áron értékesítse.

a nato ugynevezett kettős határozata értelmében comisoba telepítenek ez év végén - a genfi tárgyalások kudarcá esetén - 112 amerikai robotrepülőgépet. az amerikai katonák első csoportját május elejére várják comisoba - írja a corriere della sera.

te hf már

06.49 260483 0698

Nw

-.-

sk0002 4 230 mtik1004

usa—kuba

washington, 1983. április 26. /mti-ap/afp/reuter/ - az egyesült államok kormánya ismét életbe léptette a kubai ensz-diplomaták mozgásszabadságának korlátozására vonatkozó rendeletet, amelyet carter elnök 1977-ben felfüggesztett.

a külügyminisztérium hétfőn közölte, hogy a kubai diplomaták nem hagyhatják el new york 40 kilométeres körzetét, mivel - az indoklás szerint - „törvénytelen tevékenységet folytatnak„.

az amerikai intézkedést valójában a kubai ensz-képviselőt ellen hosszabb ideje folytatott kampány keretében fogantatosították. az utóbbi hónapokban 5 kubai ensz-diplomatát kiutasítottak az egyesült államokból.

az országon belüli mozgásszabadságot korlátozó intézkedés nem vonatkozik kuba washingtoni érdekképviselői irodájának diplomatáira.

kzs ku már
07.01 260483 0819

--

sk0003 4 230 mtik1005

nszk—ndk

follinus k. jános, az mti tudósítója jeleneti:

bonn, 1983. április 26. /mti/ - tovább éleződtek a nyugatnémet koalícióban a franz josef strauss vezette csu és a hans-dietrich genschel irányította fdp közötti ellentétek az nszk-nak az ndk-val szemben folytatott politikájáról, és helmut kohl kancellár először tett kísérletet arra, hogy mérsékelje a vitát.

otto wieschau, a csu főtitkára és edmund stoiber, a bajor tartományi kormányhivatal vezetője, elsősorban azért támadta a szabaddemokrata pártot és genschel külügyminisztert, mert az utóbbiak változatlanul szükségesnek tartják, hogy erich honecker, az ndk államtanácsának elnöke ősszel ellátogasson az nszk-ba. „genschel ezzel a magatartásával az össznémet érdekeket veszélyezteti„ - állította wieschau. a kormány nevében diether stolze szövegíró határozottan visszautasította ezt a kijelentést és megerősítette: helmut kohl változatlanul érvényesnek tekinti az

Nur

erich honeckernek szóló meghívást, a látogatást azonban gondosan elő kell készíteni.

a csu főtitkára - lényegében megismételve pártja múlt pénteki, ndk-ellenes támadásait - ezúttal hat pontban sorolta fel a kapcsolatok megrontását célzó követeléseket.

a vita stílusára jellemző, hogy edmund stoiber szerint otto lambsdorff miniszternek a két német állam gazdasági együttműködését szorgalmazó kijelentései „akár a német szocialista egységpárt központjából is származhatnának„. stoiber élesen támadta, s tájékozatlansággal vádolta ernst albrechtet, a cdu elnökségi tagját is, aki elutasította a csu által erőszakolt „fordulatot„.

helmut kohl kancellár a cdu elnökségi ülésén „teljesen feleslegesnek„ nevezte ezeket az összecsapásokat, és megfelelő hangnem megválasztására szólította fel koalíciós partnereit. kohl utalt rá, hogy az ndk-val szembeni politika alapelvei megtalálhatóak kormányának tavaly októberi nyilatkozatában, ezeket az alapelveket azonban május 4-én részletesebben kifejti majd.

stolze kormányzóvivő ezzel kapcsolatban idézte a nyilatkozatot, amely szerint az nszk be fogja tartani az ndk-val megkötött szerződéseket, de ugyanezt várja a másik féltől is. a szövegíró kohl nevében ezúttal is elutasította az ndk határának biztosítása érdekében hozott intézkedéseket, és több „emberiességet„ követelt.

fkj/jp ha

07.11 260483 2315

--

sk0004 4 230 mtik1006

grenadai repülőter

aczel endre, az mti tudósítója jelenti:

london, 1983. április 26. /mti/ - a brit független televízió /itv/ hétfő esti híradója neveltségessé tette az egyesült államok elnökének a grenadai nemzetközi repülőter rendeltetésére vonatkozó közléseit.

ronald reagan egy minapi sajtóértekezletén műholdas légifelvételekkel támasztotta alá állítását, hogy a kis, haladó berendezésű karibi szigetállam „szovjet repülőgépeknek„ épít leszállópályát.

Nur

az itv forgatócsoportja a helyszínen, a „földről”, fényképezte a repülőtér építését. kiderült, hogy ezt bárki megteheti, továbbá az is, hogy a szomszédos - de nem „kuba-barátnak”, minősülő - antigua szigetének nagyobb repülőtere van, mint amekkora grenadának lesz. kiderült az is, hogy az építési munkákban 16 ország képviselői vesznek részt, közöttük britek is, akikről nehéz feltételezni, hogy szovjet katonai repülőterek létrehozásában működjenek közre.

a riporter felidézte, hogy egy 10 évvel ezelőtt kelt nemzetközi tanulmány turisztikai célokat szolgáló nagy repülőtér megteremtéséhez kötötte grenada gazdasági „életben maradásának”, esélyeit. elmondta, hogy kuba a teljes építési költség 40 százalékát állja műszaki segítségnyújtással, a fennmaradó 60 százalékot pedig nagyrészt tőkés országok adták össze.

a brit tv-riport beharangozóknak készült ronald reagan szerda estére várt beszédéhez, amely, mint hírlík, kizárólag az „ujabb kubák”, okozta „fenyegetéssel”, foglalkozik majd.

ae/ge ha

07.18 260483 1520

.-.

sk0005 4 230 mtik1007

zsivkov-karamanlisz

pék miklós, az mti tudósítója jelenti:

szófia, 1983. április 26. /mti/ - a bolgár-görög kapcsolatok alakulása jó példa két különböző politikai és társadalmi rendszerű állam barátságára és kölcsönösen előnyös együttműködésére - állapította meg todor zsvikov bolgár államfő azon a vacsorán, amelyet konsztantin karamanlisz görög köztársasági elnök tiszteletére adott hétfőn este várnában. a görög államfő baráti látogatáson tartózkodik bulgáriában.

todor zsvikov emlékeztetett rá, hogy a nemzetközi helyzet az utóbbi időben kiéleződött. a békeszerető erők és kormányok kötelessége, hogy mindent megtegyenek a fegyverkezési hajszá megszüntetésére és a nukleáris háború veszélyének elhárítására. bulgária érdekelt abban, hogy a genfi és a bécsi fegyverzetcsökkentési tárgyalásokon az egyenlőség és az egyenlő biztonság alapján megállapodásra jussanak, továbbá abban, hogy a lehető legrövidebb időn belül az európai katonai enyhülési és leszerelési konferencia összehívásával fejeződjék be a madridi találkozó.

Nur

zsvikov sikraszállt a ciprusi probléma békés és igazságos rendezéséért, amely biztosítja a ciprusi köztársaság függetlenségét, szuverenitását, területi egységét és el nem kötelezettségét a sziget teljes demilitarizálásával, a ciprusi görögök és a ciprusi törökök érdekeinek figyelembevételével. bulgária támogatja azt az elképzelést, hogy a földközi-tenger térségét alakítsák a tartós béke és az együttműködés övezetévé.

konsztantin karamanlisz válaszában azt emelte ki, hogy a békét csak a két katonai-politikai tömb ellenőrzött erőegyensúlya biztosíthatja. éppen ebben az irányban kellene a kelet és a nyugat népeinek erőfeszítéseit összpontosítani - mutatott rá karamanlisz. a görög államfő annak a véleményének adott hangot, hogy nemzetközi helyzet kiéleződését a kelet és a nyugat közötti kölcsönös bizalmatlanság okozza. alapvető feladat tehát a bizalom megteremtése.

karamanlisz görögország és bulgária kapcsolatainak fejlődését követésre méltó példának nevezte. emlékeztetett arra, hogy az elmúlt kilenc év alatt ezuttal nyolcadszor folytató megbeszéléseket todor zsvikovval. örömdetesnek mondta, hogy a balkáni államok napjainkban példát mutatnak a békés, alkotó együttműködésre, és sajnálkozását fejezte ki, hogy görögország és törökország kapcsolatai még nem alkalmazkodtak a mostani a légkörhöz.

ék/so már
07.29 260483 2393

.-.

sk0006 4 230 mtik1008

portugália - választások /1.rész/

liszabon, 1983. április 26. /mti/ - a portugál szocialista párt a szavazatok több mint 36 százalékával megnyerte a hétfői parlamenti választást. az eddigi jobboldali koalíció két pártja visszaesett: az ugynevezett szociáldemokraták kerekén 28 százalékot, volt kormánypartnerük, a demokrata szociális centrum párt 12 százalékot kapott. a kommunista párt vezette egyesült népi szövetség a szavazatok több mint 18 százalékával tovább növelte tömegbefolyását és képviselőinek számát a 250 tagú törvényhozásban.

kedd reggelre a szavazatok több mint 80 százalékát számlálták össze. a még nem végleges adatok szerint a szocialista párt vagy 10 százalékkal tulszárnyalta 1980-as eredményét, míg a két jobboldali párt együtt csak 40 százalék körüli eredményt ért el, szemben a három évvel ezelőtti 47 százalékkal. az egyesült népi szövetség -

Nur

1983.04.26.

amelynek meghatározó ereje a kommunista párt -, az 1980-as 16,9 százalékkal szemben a szavazatok 18,5 százalékát mondhatja magáénak.

a választási eredményeket értékelve mario soares, a szocialista párt főtitkára kedd hajnali sajtótájékoztatóján azt emelte ki, hogy a mostani eredmények jobbak, mint 1976-ban, amikor /1978-ig/ egyedül alakítottak kormányt, de ,,a jelenlegi helyzet nehezebb és bonyolultabb,,. a főtitkár egyebek között hangsúlyozta: ,,hogy melyik politikai erővel lépünk koalícióra, csak a párttagsággal történő tanácskozás után döntjük el.,,

,,olyan demokratikus megoldási formulákat kell találnunk, amelyekkel orvosolni tudjuk az ország gondjait. a szegények érdekében akarunk kormányozni,, - szögezte le, ugyanakkor a hazai és a külföldi tőke segítségét kérte a gazdaság fellendítéséhez.
/folyt./

ky/ge ha

07.42 260483 1729

--

sk0007 4 230 mtik1009

rakowski

varsó, 1983. április 26. /mti/ - Lengyelországban folynak az előkészületek május 1-e megünneplésére.

az előkészületek jegyében mieczyslaw rakowski miniszterelnök-helyettes hétfőn az ország legnagyobb ipari üzemének, a krakkói mellett nowa huta lenin kohászati művek párt- és munkásaktivájával találkozott. megvitatták a kollektiva gondjait. a többi között szó esett arról, hogy a 30 ezer fős vállalat dolgozói közül 6000-en várnak lakásra.

rakowski foglalkozott számos időszerű kérdéssel, köztük azzal is, hogy a belső politikai ellenzék május 1-én rendezavarásokra készül. a résztvevők egyetértettek: meg kell őrizni a nyugalmat, folytatni kell a nemzeti egység kialakítását.

kn/jp már

07.44 260483 0736

--

1983.04.26.

sk0008 4 230 mtik1010

japán-francia

tokió, 1983. április 26. /mti/ - magas szintű japán-francia külügyi konzultációk kezdődtek tokióban. a találkozó napirendjén a kelet-nyugati viszonytal, elsősorban a szovjet-amerikai tárgyalásokkal, illetve a kétoldalú kapcsolatokkal összefüggő kérdések szerepelnek.

a japán-francia megbeszéléseket a hét második felében japán-angol konzultációk követik. ezuttal első ízben kerül sor a szigetország, illetve az európai nato-tagállamok között ilyen jellegű kapcsolatfelvételre. értesülések szerint egyébként erre tokió tett javaslatot, mégpedig abe sintaro külügyminiszter januári nyugat-európai látogatása során.

a megbeszélések kapcsán tokióban közölték: a japán és a francia fél egyetértett abban, hogy európa és ázsia biztonsága ,,egyenlő megfontolást,, érdemel. megfigyelők mindezt úgy értelmezik: párizs támogatásáról biztosította tokiónak a szovjet-amerikai leszerelési tárgyalásokkal kapcsolatos álláspontját, nevezetesen azt, hogy ázsiát - ugymond - nem szabad feláldozni európa oltárán, azaz nem szabad megengedni közepes hatótávolságú szovjet rakéták esetleges ázsiai áttelepítését.

a felek megegyeztek abban, hogy a politikai, illetve ,,biztonsági,, ügyekre vonatkozó párbeszédet a jövőben rendszeressé teszik.

pl/jp ki

07.48 260483 1286

Nur

--

sk0009 4 230 mtik1011

közel-keleti hírek

ghali - pfsz

kairó, 1983. április 26. /ap/ - butrosz gali egyiptomi külügyi államminiszter hétfőn visszautasította reagan amerikai elnöknek azt a felhívását, hogy a mérsékelt arab államok vonják vissza elismerésüket a palesztinai felszabadítási szervezettől, mint a palesztin nép egyetlen törvényes képviselőjétől. gali a kairói televízióban nyilatkozott. a műsort néhány órával azután sugározták, hogy shultz amerikai külügyminiszter az egyiptomi fővárosba érkezett. „nincs semmi változás a pfsz-szel kapcsolatos egyiptomi álláspontban, s a konzultációk folytatódnak egyiptom és a pfsz között, - mondta. ugyanakkor kijelentette, hogy a reagan-tervnek nincsen alternatívája, és egyedül washington tud nyomást gyakorolni izraelre, amely összes katonai és gazdasági segélyének 95 százalékát az egyesült államoktól kapja.

hauí

damaszkusz, 1983. április 26. /taszsz/ - georges hauí, a libanoni kp kb főtitkára elvetette a reagan-tervet és méltatta a szocialista országok álláspontját a palesztin kérdésben. hauí egy damaszkusz melletti palesztin táborban tartott hétfői nagygyűlésen szólalt fel. elítélte, hogy izrael fenyegeti szíriát.

arensz - telepítési politika

tel-aviv, 1983. április 26. /ap/ - mose arensz izraeli hadügyminiszter hétfőn az izraeli parlamentben visszautasította azokat a véleményeket, amelyek szerint izraelnek a megszállt területeken folytatott telepítési politikája akadályozza husszein jordániai király békeerőfeszítéseit. arensz azzal érvelt, hogy a megszállt területeken a izraeliek a lakosságnak csak három százalékát alkotják. arensz az ellenzéki munkapárt képviselőjének válaszolt, aki amiatt tiltakozott, hogy a múlt héten nablusz arab város mellett felavattak egy újabb izraeli települést.

konferencia

sardzsza, 1983. április 26. /reuter/ - safik al-hut, a pfsz vb tagja hétfőn azzal vádolta az egyesült államokat és izraelt, hogy akadályozzák a közel-keleti békeerőfeszítéseket. a küldött beszéde azon a konferencián hangzott el, amelyen az egyesült arab emírségek

Nm

sardzsza városában, az ensz égisze alatt a független palesztin állam megteremtésének lehetőségéről, jeruzsálem státusáról, a reagan-tervről és a megszállt területek jövőjéről tárgyalnak. a tanácskozáson 13 arab ország és több ensz-testület képviselői vesznek részt.

ps ku már
07.59 260483 2360

--

sk0010 4 230 mtik1012

ausztria

szabó zoltán, az mti tudósítója jelenti:

bécs, 1983. április 26. /mti/ - kedden várhatóan lemond az osztrák kormány, miután a vasárnapi parlamenti választásokon a kormányzó szocialista párt elveszítette 1970 óta birtokolt abszolút többségét.

bruno kreisky kancellár a délelőtti órákban felkeresi kirchschla:ger szövetségi elnököt, és hivatalosan bejelenti kormányának lemondását. az államfő várhatóan elfogadja a lemondást, egyben fölkéri a kormány tagjait, hogy - az ügyek vezetésére - maradjanak hivatalukban. az elnök délután tájékoztató jellegű megbeszélésre fogadja alois mockot, az osztrák néppárt és norbert stegert, az osztrák szabadság párt elnökét. ezt követően - mint várható - kirchschla:ger bruno kreiskyt, a vasárnapi választásokon legtöbb szavazatot szerzett szocialista párt elnökét bizza meg új kormány megalakításával. ezt követően megkezdődnek a várhatóan hosszabb ideig tartó tárgyalások a szocialisták és a két polgári párt között koalíciós kormány alakításáról.

az osztrák szocialista párt elnöksége hétfői ülésén - kreisky kancellár ajánlására - fred sinowatz eddigi alkancellárt és oktatási minisztert jelölte a megalakítandó koalíciós kormány elnökének. kreisky kancellár tervei szerint egyelőre - feltehetően az spö összel összehívandó kongresszusáig - megőrzi pártelnöki tisztségét, s e minőségében az spö részéről irányítja a kormányalakítási tárgyalásokat.

/köz

a kedden délután induló koalíciós tárgyalások sorát a két ellenzéki párt vezetőinek puhatolódzó jellegű találkozója nyitja meg. bécsben a szocialisták és a kisebbik ellenzéki erő, a szabadság párt kormányzövetségének adnak nagyobb valószínűséget.

Nm

kedden hozzák nyilvánosságra a vasárnapi választások végleges, hivatalos eredményeit. nem lehetetlen, hogy további egy mandátum átkerül a szocialista párttól a néppárthoz - esetleg az osztrák szabadság párthoz.

sz/so ha

08.02 260483 1907

--

sk0011 4 230 mtik1013

francia—szovjet baráti társaság

párizs, 1983. április 26. /taszsz/ - franciaország és a szovjetunió népei közötti együttműködés továbbfejlesztésére hívott fel nyilatkozatában a „franciaország—szovjetunió,, társaság országos bizottsága.

a szervezet kifejezte reményét, hogy a francia-szovjet barátság és együttműködés, a két nép egymás iránt érzett kölcsönös megbecsülése nem szenved kárt azok után sem, hogy franciaországból több szovjet diplomatát kiutasítottak.

a szervezet országos bizottsága leszögezte, hogy a baráti társaság tevékenysége a béke ügyét szolgálja, és megfelel franciaország nemzeti érdekeinek.

szi ku már
08.04 260483 0660

Nw

--

sk0012 4 230 mtik1014

portugália - választások /2. rész/

alvaro cunhal, a kommunista párt főtitkára a jobboldal nagy vereségeként értékelte a választás eredményeit. hangsúlyozta: „bebizonyosodott, hogy az eddigi politika kudarcra van ítélve. amennyiben az új kormány - bármilyen összetételű is lesz - nem változtat az eddigi irányvonalon, nem lesz hosszú életü.,,

a kp főtitkára szerint a szocialisták és a bukott szociáldemokraták esetleges kormánykoalíciója „a portugál választók becsapása lenne,,. az új kormány - mondotta - nem hagyhatja figyelmen kívül, hogy a portugál nép több mint 55 százaléka szavazatával az egyértelmű változás igényét fejezte ki. cunhal megismételte, hogy a kommunisták részvétele a jövőbeli kormányban „történelmi szükségszerűség,,.

a most megbukott polgári koalíció vezető pártja, a jobboldali u. n. szociáldemokrata párt kedden reggel jelezte, hogy hajlandó szövetségre lépni a szocialistákkal. „a párt jogot formál a politika kialakításához is,, - mondotta mota pinto pártvezér.

a lisszaboni sajtóközpontban az a vélemény, hogy az egyértelmű balrafordulás még nem biztosíték arra, hogy a kormánypolitika is lényegesen megváltozik. bár a szélesebb értelemben vett baloldal abszolút többséget szerzett a parlamentben, megosztottsága lehetetlenné teszi az akcióegységet.

ky/ge ha

08.09 260483 1334

--

sk0013 4 230 mtik1015

bolívia - bányászok

la paz, 1983. április 26./mti-pl/afp/ - a bolíviai bányászok szakszervezeti szövetsége /fstmb/ hétfői tanácskozásán azzal a követeléssel fordult a kormányhoz, hogy kezdjenek tárgyalásokat a bányák munkásirányításáról.

a bolíviai bányászok a múlt szerdán elfoglalták a bolíviai állami bányatársaság /comibol/ irodáit és bányáit, igazgató tanácsot hoztak létre, s követelték a munkások bevonását az irányításba.

Nw

1983.04.26.

kedden hozzák nyilvánosságra a vasárnapi választások végleges, hivatalos eredményeit. nem lehetetlen, hogy további egy mandátum átkerül a szocialista párttól a néppárthoz - esetleg az osztrák szabadság párthoz.

sz/so ha

08.02 260483 1907

--

sk0011 4 230 mtik1013

francia—szovjet baráti társaság

párizs, 1983. április 26. /taszsz/ - franciaország és a szovjetunió népei közötti együttműködés továbbfejlesztésére hívott fel nyilatkozatában a „franciaország—szovjetunió,, társaság országos bizottsága.

a szervezet kifejezte reményét, hogy a francia-szovjet barátság és együttműködés, a két nép egymás iránt érzett kölcsönös megbecsülése nem szenved kárt azok után sem, hogy franciaországból több szovjet diplomatát kiutasítottak.

a szervezet országos bizottsága leszögezte, hogy a baráti társaság tevékenysége a béke ügyét szolgálja, és megfelel franciaország nemzeti érdekeinek.

szi ku már
08.04 260483 0660

Nuv

--

1983.04.26.

sk0012 4 230 mtik1014

portugália - választások /2. rész/

alvaro cunhal, a kommunista párt főtitkára a jobboldal nagy vereségeként értékelte a választás eredményeit. hangsúlyozta: „bebizonyosodott, hogy az eddigi politika kudarcra van ítélve. amennyiben az új kormány - bármilyen összetételű is lesz - nem változtat az eddigi irányvonalon, nem lesz hosszú életű.,,

a kp főtitkára szerint a szocialisták és a bukott szociáldemokraták esetleges kormánykoalíciója „a portugál választók becsapása lenne,,. az új kormány - mondotta - nem hagyhatja figyelmen kívül, hogy a portugál nép több mint 55 százaléka szavazatával az egyértelmű változás igényét fejezte ki. cunhal megismételte, hogy a kommunisták részvétele a jövőbeli kormányban „történelmi szükségszerűség,,.

a most megbukott polgári koalíció vezető pártja, a jobboldali u. n. szociáldemokrata párt kedden reggel jelezte, hogy hajlandó szövetségre lépni a szocialistákkal. „a párt jogot formál a politika kialakításához is,, - mondotta mota pinto pártvezér.

a lisszaboni sajtóközpontban az a vélemény, hogy az egyértelmű balrafordulás még nem biztosíték arra, hogy a kormánypolitika is lényegesen megváltozik. bár a szélesebb értelemben vett baloldal abszolút többséget szerzett a parlamentben, megosztottsága lehetetlenné teszi az akcióegységet.

ky/ge ha

08.09 260483 1334

--

sk0013 4 230 mtik1015

bolívia - bányászok

la paz, 1983. április 26./mti-pl/afp/ - a bolíviai bányászok szakszervezeti szövetsége /fstmb/ hétfői tanácskozásán azzal a követeléssel fordult a kormányhoz, hogy kezdjenek tárgyalásokat a bányák munkásirányításáról.

a bolíviai bányászok a múlt szerdán elfoglalták a bolíviai állami bányatársaság /comibol/ irodáit és bányáit, igazgató tanácsot hoztak létre, s követelték a munkások bevonását az irányításba.

Nuv

kül

- 12 -

1983.04.26.

hernan silez zuazo boliviai elnök pénteken beszédet intézett a bányászokhoz. elítélte a bányák megszállását, de kinyilvánította tárgyalási készségét is. mint mondotta, kormányának programjában szerepel a munkások bevonása az irányításba. a konfliktust az okozta, hogy a bányászok többséget követelnek az irányításban, míg a kormány azonos számú munkást és adminisztratív vezetőt javasol az irányító szervezetbe.

a boliviai bányászok tavaly októberben komoly szerepet játszottak a baloldali koalíciós kormány hatalomrajutásában. a bányászokkal folytatandó tárgyalások sikertelensége most a demokratikus kormány bukásához is vezethet. a bányászkonfliktus gazdasági hatása igen kedvezőtlen: a sztrájk megbénította nyolc ónbánya termelését, márpedig ebből biztosítják az ország külföldi bevételeinek 70 százalékát.

kzs ku már
08.13 260483 1289

--

sk0014 4 230 mtik1016

taganka

moszkva, 1983. április 26. /mti/ - a taganka, a moszkvai színházi élet egyik jeles műhelye a napokban ünnepelte fennállásának 19. évfordulóját. ebből az alkalomból - akárcsak a színház megnyitásokor - brecht „a szecsuaní jólélek” című drámáját adták elő. az előadás után a színház tagjai ünnepségen emlékeztek meg az évfordulóról, valamint arról, hogy ezzel éppen egybeesik a színház rekonstrukciójának befejezése.

a „születésnapon”, nyitották meg többek között az új főbejáratot - az újjáalakított nagy színházteremben már egy ideje folynak az előadások. a színház immár két teremben egyszerre is fogadhatja nézőit.

a tagankán, amelynek főrendezője a magyarországon is jól ismert jurij ljubimov, még ebben az évadban újabb bemutatóra is sor kerül: már próbálják mihaíl bulgakov „színházi regény”, című alkotásának színpadi változatát.

hj/ge ha

08.14 260483 0893

Nm

--

kül

- 13 -

1983.04.26.

sk0015 4 230 mtik1017

indira gandhi—nakaszone

tokió, 1983. április 26. /mti/ - indira gandhi indiai miniszterelnök felszólította japánt, hogy támogassa egy újabb észak-dél csúcskonferencia összehívására vonatkozó javaslatát. keddi tokiói lapjelentések szerint gandhi levélben kérte nakaszone jaszuhiro miniszterelnök közreműködését. az indiai kormányfő - mint az ujságokból kitűnt - hasonló üzenetet intézett ronald reagan amerikai elnökhöz is.

nakaszonének küldött levelében indira gandhi indítványozta, hogy a javasolt találkozó napirendjén a nukleáris leszereléssel, valamint a világgazdasági recesszióval összefüggő kérdések szerepeljenek. mint ismeretes, az első ilyen csúcserőkezletet 1981 októberében a mexikói cancunban tartották, főként gazdasági problémákról.

tokiói megfigyelők szerint az indiai miniszterelnök azért sürgeti az újabb találkozót, mert tudatában van: a harmadik világ több államát sújtó hitelproblémák megoldása érdekében párbeszédre van szükség a fejlett és a fejlődő országok között. a javaslat mostani előterjesztését feltehetőleg az is indokolta, hogy küszöbön áll a vezető tőkés országok williamsburgi csúcstalálkozója. india - mint ismeretes - az el nem kötelezettek mozgalmának jelenlegi elnöke, s ez növeli az indítvány súlyát.

pl/so ha

08.18 260483 1287

--

sk0016 4 230 mtik1018

rövid hírek

olaszország - zöld utat kap a „topless”,

róma, 1983. április 26. /reuter/ - olaszországban ezentúl nem számít büntetendő cselekménynek, ha egy hölgy felsőrész nélküli - „topless”, - fürdőruhában sütteti magát a tengerparti fürdőhelyeken. a nudizmus, a teljes meztelenség azonban továbbra is tilos - szögezte le döntésében az olasz legfelső bíróság. a bíróság 12 oldalas indoklása kifejti: „a nyilvános meztelenség továbbra sem megengedett, mert esetleg kényelmetlen ellenérzést, illetőleg erotikus izgalmat vált ki a szemlélőből”,

Nm

kína lakossága

washington, 1983. április 26. /afp/ - kína lakossága az ezredfordulóra 1,35 milliárdra növekszik, tehát 150 millióval több lesz, mint azt pekingben várják - állapítja meg egy amerikai tanulmány. a szerző szerint, ha a születésszabályozással sikerül is a tervezett eredményeket elérni, tehát a lakosság számának gyors ütemű növekedését megállítani, az egészségügyi ellátás javulása és az átlagéletkor növekedése miatt az ezredfordulón a kínai népesség száma meghaladja a kínai hatóságok által becsült 1,2 milliárdot. a tavalyi népszámláláskor kína lakosainak száma 1.008.175.228 fő volt.

hajószerencsétlenség

valencia, 1983. április 26. /afp/ - az idegenforgalmáról híres spanyol baleárok nevű szigetcsoporthoz közelében hétfőn elsüllyedt egy olajat szállító panamai teherhajó. a 16 főnyi legénységnek sikerült elhagynia a hajót. a baleset következtében keletkezett hatalmas olajfolt jelenleg menorca sziget mahón nevű központjától 70 kilométer távolságra uszik a tenger felszínén.

tuszszedők

new york, 1983. április 26. /dpa/ - hétfőn a new york állambeli norwichban egy házaspár a körzeti elöljáróság épületében tuszul ejtett 15 személyt és azt követeli, hogy telefonon beszélhessen ronald reagan elnökkel. a larry gladstone nevű férfi és christine nevű felesége később öt személyt szabadon engedett, de kitart követelése mellett. egyelőre nem derült ki, hogy mi a tuszszedés célja. a házaspár nem közölte, hogy a telefonbeszélgetéssel mit szeretne elérni.

pc tu ku már
08.21 260483 2094

Nm

--

sk0017 4 230 mtik1019

lengyel minisztertanács

varsó, 1983. április 26. /mti/ - főként gazdasági kérdésekkel foglalkozott hétfői ülésén a lengyel minisztertanács. a tennivalók közé tartozik a tervek következetes teljesítése, a gazdasági reform mechanizmusainak tökéletesítése, a gazdaság minden ágában meglévő tartalékok jobb kihasználása. a foglalkoztatást oly módon kell ésszerűsíteni, hogy a munkaerőt mindenekelőtt a megfelelő nyers- és alapanyaggal rendelkező üzemekbe kell irányítani. szigorítani kell a bér- és a hitelfegyelmet, ugyanez vonatkozik a beruházásokra is.

a lakosság élelmiszer-ellátásának javítása érdekében további lépéseket kell tenni arra, hogy a jegyrendszer - a hus- és huskészítmények kivételével - mielőbb megszüntethető legyen.

a minisztertanács áttekintette és jóváhagyta a mezőgazdaság és az élelmiszer-gazdaság fejlesztésével foglalkozó, 1990-ig szóló programot. a program fő célja, hogy az ország fokozatosan önellátóvá váljon élelmiszerből. egyik jelentős pontja a gabona- és takarmánytermesztés fellendítése, hogy az idén tartani, jövőre pedig már valamelyest növelni lehessen a husfogyasztást. a célok elérésében jelentős szerepet szánnak a mezőgazdasági terményeket feldolgozó kisüzemeknek is.

a minisztertanács április 30-tól május 3-ig bezárólag teljes szesztilalmat rendelt el. ennek értelmében a jelzett időben tilos szeszes italokat /beleértve a sört is/ árusítani mind az üzletekben, mind az éttermekben. az intézkedés nyilvánvalóan azzal függ össze, hogy a belső politikai ellenfél május első napjaira különféle rendbontási kísérleteket tervez.

kn/so ha

08.23 260483 1613

Nm

--

sk0018 4 230 mtik1020

ausztrália—fülöp-szigetek

manila, 1983. április 26. /mti-upi/ - william hayden ausztrál külügyminiszter manilában, carlos romulo fülöp-szigeteki külügyminiszterrel folytatott megbeszélése után sajtóértekezleten közölte, hogy kormánya fokozni kívánja erőfeszítéseit a kambodzsai helyzet politikai rendezése érdekében, s ebből a célból tárgyalásokat javasolt vietnammal. hozzáfűzte, vendéglátói ellenzik, hogy ausztrália felujtsa korábban vietnamnak nyújtott támogatását.

az ausztrál diplomácia vezetője az asean-hoz /délkelet-ázsiai országok szövetségéhez/ tartozó négy tagországot - a fülöp-szigeteket, thaiföldet, szingapurt és malaysiát - érintő körúton tartózkodik, s vasárnap érkezett kétnapos látogatásra a fülöp-szigetekre. körútja során az indokinai helyzettel, ezen belül kambodzsával összefüggő kérdésekről tárgyal vendéglátóival.

kambodzsával kapcsolatban hayden rámutatott: az ausztrál kormány a politikai rendezés mellett száll sikkra, és ennek keretében az összes érintett féllel való tárgyalásokat szorgalmazza. mint mondta, kormánya nem tűzött ki határidőt a tárgyalásokra, s ezzel kapcsolatos terveit meg fogja vitatni az asean-tagállamokkal.

az ausztrál külügyminiszter fülöp-szigeteki látogatása befejeztével bangkokba utazik.

te hf már

08.24 260483 1297

--

sk0019 4 230 mtik1021

görög-amerikai tárgyalások

athén, 1983. április 26. /mti-ap/afp/upi/ - mindaddig nem folytathatók a görögországi amerikai katonai támaszpontok jövőjével foglalkozó tárgyalások, ameddig az egyesült államok nem teljesíti görögország két fontos feltételét - jelentette ki andreasz papandreu görög miniszterelnök hétfő esti tv-nyilatkozatában.

a görög kormány egyrészt azt követeli, hogy az új szerződésben rögzíteni kell lejártának időpontját. másrészt washingtontól kötelezettségvállalást kér arra, hogy fenntartják az erőegyensúlyt az égei-tenger térségében. különösen ez utóbbi feltétel

Nuu

létfontosságu görögország számára - hangoztatta a görög kormányfő, s utalt arra, hogy athén sokallja washington törökországnak nyújtott katonai segélyét.

a fél esztendeje tartó görög-amerikai tárgyalás sorozat már korábban sem volt problémamentes. többször is megszakadtak a megbeszélések, legutóbb a múlt héten.

washingtonban hétfőn lemondták richard burt külügyi államtitkár tervezett görögországi látogatását. erre azt követően került sor, hogy athénban közölték: sem papandreu, sem a külügy-, illetve a hadügyminiszter nem fogadja burt-öt, mert az amerikai politikus korábban több ízben hangoztatott a görög feltételek teljesítését elutasító nézeteket.

hétfőn egyébként athénban mintegy hatezer tüntető követelte az amerikai támaszpontok leszárlását, s görögország távozását a nato-ból.

km ku már
08.34 260483 1431

--

sk0020 4 230 mtik1022

a carnegie-bizottság jelentése

washington, 1983. április 26. /mti-reuter/ap/ - nincs esélye annak, hogy moszkva elfogadja reagan elnök eddigi javaslatait, amelyek a szovjet nukleáris fegyverzetek egyoldalú lényeges csökkentését és a szovjet nukleáris potenciál szerkezetének mélyreható átalakítását célozzák. ezt állapította meg annak a carnegie-alapítvány által 1980-ban felállított bizottságnak a jelentése, amely az amerikai kormányzat volt magasrangú fegyverzetügyi tanácsadóiból áll, és az egyesült államok biztonságával, valamint a fegyverzetellenőrzéssel kapcsolatos kérdésekben nyújt szakértői véleményeket.

a bizottság vezetői: william hyland, ford volt elnök egykori nemzetbiztonsági tanácsadó-helyettese és joseph nye, carter volt elnök tanácsadója. a bizottság az eddigi fegyverzetkorlátozási javaslatok áttekintése után arra a következtetésre jutott, hogy hatékony megállapodásokat lehet kötni a szovjetunióval, de nem azoknak az elképzeléseknek az alapján, amelyek az elmúlt két-három évben ,,divatba jöttek az egyesült államokban,,.

Nuu

a bizottság nem tartja megalapozottnak azokat a vádaskodásokat, amelyek szerint a szovjet fél megsértette volna az eddig kötött nukleáris megállapodásokat.

a bizottság szerint helyes lenne arra törekedni, hogy a több robbanótöltettel felszerelt interkontinentális ballisztikus rakéták helyett mindkét félnek egy robbanótöltetes rakétái legyenek. ennek érdekében azonban támogatná újabb rakéták - az mx-ek - telepítését is, mondván, hogy azok „az egyezkedési folyamat részei,„ lehetnének. a bizottság ugyanakkor védelmébe vette washingtonnak azt az álláspontját, amely elutasítja a fegyverzetek befagyasztására vonatkozó szovjet javaslatot.

kj ku már
08.42 260483 1736

--

sk0021 4 230 mtik1023

nicaragua - újabb fenyegetések

managua, 1983. április 26./prensa latina/reuter/ - több, mint háromezer nicaraguai ellenforradalmár készül, hogy a közeli napokban újabb támadást intézzen nicaragua ellen. nagy a valószínűsége, hogy costa rica területéről az ellenforradalmárok második frontot nyitnak nicaragua ellen. ezt közölte hétfői sajtókonferenciáján daniel ortega, a nicaraguai nemzeti újjáépítés ideiglenes kormánya kormányzó tanácsának koordinátora.

kijelentette: mintegy 500-700 fegyveres készül az ország déli határvidékén, hogy betörjön az országba. a costa rica területéről várható támadás előkészítésében jelentős segítséget nyújtanak az egyesült államoknak a panama-csatorna övezetben állomásozó katonai erői.

ortega szerint támadás készül anueva segovia és zelaya nicaraguai megyékkel szomszédos hondurasi területekről is. egyidejűleg újabb ellenforradalmi csoportok gyülekeznek mosquitia vidékén, a határ hondurasi oldalán.

kzs ku már
08.48 260483 0981

Nw

--

sk0022 4 230 mtik1024

zambrano

moszkva, 1983. április 26. /mti/ - moszkvában folytatódik josé alberto zambrano velazco venezuelai külügyminiszter hivatalos látogatása. hétfőn andrej gromiko szovjet külügyminiszter ebédet adott vendége tiszteletére, s pohárköszöntőjében nagyra értékelte a latin-amerikai országok növekvő pozitív nemzetközi szerepét. hangsúlyozta, hogy a szovjetunió kész fejleszteni és megszilárdítani kapcsolatait a térség mindazon országaival, amelyek érdeklődést tanúsítanak eziránt.

a szovjetuniót - akár csak másokat - nyugtalanítja a közép-amerikai és a karibi helyzet alakulása - mondotta gromiko.-e fejlemények annak az imperialista törekvésnek a következményei, hogy elsősorban az egyesült államok igyekeznek rákényszeríteni akaratát az itt élő népekre, elnyomni szabadságra és nemzeti függetlenségre irányuló törekvéseiket. a szovjetunió határozottan fellép a kuba, nicaragua, grenada és más államokkal szembeni fenyegetés és zsarolás ellen, s úgy véli, hogy a közép-amerikai béke csak minden nép szuverén jogainak tiszteletben tartásával, a kívülről jövő beavatkozás elkerülésével valósítható meg. a szovjetunió nagyra értékeli venezuela, mexikó, nicaragua és néhány más állam javaslatát, amely szerint a politikai megoldást az egyenjogú párbeszéd fejlesztése útján kell keresni.

végezetül andrej gromiko hangsúlyozta: a szovjetunió és venezuela kapcsolatai szilárdak, s arról tanuskodnak, hogy a különböző társadalmi berendezésű országok gyümölcsözően együttműködhetnek.

válaszbeszédében josé alberto zambrano velazco hangsúlyozta: venezuela rendkívül fontosnak tekinti a dél és kelet közötti párbeszéd fejlesztését, s ezért számos lépést tett venezuela és a kelet-európai szocialista országok közötti közeledés érdekében. e törekvés jegyében tavaly első ízben hivatalos venezuelai gazdasági küldöttség látogatást tett több szocialista országban, így a szovjetunióban. reméli, hogy az ilyen látogatások folytatódnak, s venezuela a szocialista országokkal együtt találja meg a kapcsolatok fejlesztésének konkrét lehetőségeit.

hj/so ha

08.49 260483 2077

Nw

--

sk0023 4 230 mtik1025

japán belpolitika

tókió, 1983. április 26. /mti/ - a konzervatívok mérsékelt előretörésével zárult az idei japán belpolitikai csatározások első menete. a vasárnap véget ért, kétfordulós helyhatósági választások eredményeként az 1955 óta megszokás nélkül hatalmon levő ldp két rendkívül fontos tartományi kormányzóit elveszítette ugyan, városi polgármestereinek, valamint helyi parlamenti, illetve tanácsai képviselőinek számát viszont növelte. a második fordulón sikeresebben szerepeltek a kormánypárttal több helyütt szövetséges, jobboldali, ellenzéki pártok is.

az ldp vezetői kedden megalázkodásuknak adtak hangot a szavazás kimenetelére felelve, azt hangoztatva, hogy a konzervatív és az ugynevezett centrista erők a lakosság többségének támogatásával rendelkeznek.

az ellenzék fő ereje, a japán szocialista párt úgy értékelte: a jszp a két héttel korábban tartott első fordulón előretört, a második forduló kimenetelét tekintve pedig általánosságban megőrizte befolyását. a japán kommunista párt - amely egyébként több helyen a jszp-vel közös jelöltet indított - hangsúlyozta: a helyhatósági választások eredményei arról tanuskodnak, hogy a szavazást megelőző rendkívül heves antikommunista kampány nem járt sikerrel.

a helyhatósági választásokat követően japánban változatlan a bizonytalanság azzal kapcsolatban, vajon júniusban csak felsőházi, vagy általános választások is lesznek. az utóbbira akkor kerülhet sor, ha nakaszone miniszterelnök az alsóház feloszlata mellett dönt, egyébként a képviselők négy évre szóló mandátuma csak jövőre járna le.

bár nakaszone mindezt ideig többször cáfolta, mint valószínűsítette a kettős választások lehetőségét, megfigyelők ez utóbbinak mégis sok esélyt adnak. valószínű ugyanis, hogy a nakaszone-kormány, illetve az ldp még az idén kísérletet tesz hatalmi bázisának erősítésére, különös tekintettel arra, hogy a lockheed vesztegetési per késő őszre várható végkifejlete minden valószínűség szerint a párt ellen sült el. a jelenlegi választási rendszer is az ldp-nek kedvez, s a rendelkezésre álló pénzalapok szempontjából sem mindegy, hogy külön-külön szavazásra kerül sor, avagy egyszerre két választást rendeznek.

pl/ge ha

08.54 260483 2227

Nm

--

sk0024 4 230 mtik1026

közel-kelet - pravda /1. rész/

moszkva, 1983. április 26. /mti/ - washington a jelek szerint továbbra sem hajlandó lemondani arról, hogy rákényszerítse akarát az arab népekre a közel-keleti kérdésben, ezért készül izrael jelenleg szíria ellen támadni, s ezért érdemelnek különös figyelmet a bekaa völgyében zajló események - állapítja meg keddi számában a pravda tudósítója. - a völgyet mindkét oldalról hegyvonulatok határolják: az egyik a földközi-tengertől választja el, amelynek partján bejrut terül el, a másik a libanoni-szíriai határt jelenti. a völgy déli részében ma izraeli csapatok állnak, létszámuk és felszereltségük egyre növekszik, míg a völgy középső és északi részén azok a szíriai egységek vannak, amelyek az arab liga megbízásából teljesítenek itt missziót, s ugyanakkor védelmezik a damaszkusz felé vezető utat.

az izraeli csapatok rendszeresen tüzet nyitnak a szíriai egységekre. szíriai politikusok szerint ez nem csupán erődemonstráció, hanem egy nagyobbarányú szíria elleni támadás előkészülete. ezt támasztják alá izrael kardcsörtető nyilatkozatai is. izraelnek azért van szüksége újabb agresszió végrehajtására, mivel a libanon elleni támadás és a palesztinok kikényszerített távozása után sem sikerült feltételeit rákényszeríteni Libanonra - írja a lap. /folyt./

... hj/so ha

08.59 260483 1312

--

sk0025 4 230 mtik1027

tuszsedők kieg. mtik 1018 rh-hoz

new york, 1983. április 26. /reuter/ - megadta magát a rendőrségnek az a házaspár, amely hétfőn 15 személyt ejtett tuszul new york egyik körzeti előljárósága épületében. mint kiderült, azt követelték, hogy a hatóságok adják vissza nekik 43 kutyájukat. másfél éve vették el tőlük az ebeket, azzal a váddal, hogy a házaspár kegyetlenkedett velük. az állatkinzás vádjára annyira felbőszítette a házaspárt, hogy puskával és pokolgéppel felszerelve tuszsedésre határozták el magukat.

Nm

amikor a rendőrök megígérték nekik, hogy két kutyát visszakapnak a tuzokért cserébe, megadták magukat. emberrablás vádjával nyomban letartóztatták őket.

kj ku már
09.10 260483 0703

--

sk0026 4 230 mtik1028

magyar küldöttség kabulban

kabul, 1983. április 26. /mti-bakhtar/ - borbándi jánosnak, az mszmp központi bizottsága tagjának, a minisztertanács elnökhelyettesének vezetésével magyar küldöttség érkezett hétfőn kabulba - közölte a bakhtar afganisztáni hírügynökség.

a delegáció az afganisztáni népi demokratikus párt központi bizottságának és az afgán demokratikus köztársaság forradalmi tanácsának meghívására részt vesz a forradalom ötödik évfordulója alkalmából rendezendő ünnepségeken.

fm már
09.24 260483 0530

--

sk0027 4 230 mtik1029

ázsiai békekonferencia

ulánbátor, 1983. április 26. /mti/ - háromnapos ázsiai békekonferencia kezdődik kedden ulánbátorban. a találkozó, amelyre harminc ázsiai ország, nyolc nemzetközi szervezet, valamint az ázsiai buddhista békekonferencia küldöttségét várják, a júniusi prágai béke-világkongresszus előkészítésének jegyében áll, s az ázsiai békeerők állásfoglalását hivatott megfogalmazni a legfontosabb kérdésekben. áttekinti majd azokat a válságterületeket, amelyek a közel-kelettől délkelet-áziáig és a koreai-félszigetig súlyos veszélyeket jelentenek, s különös nyomatékkal kíván foglalkozni a legújabb fenyegetéssel: a centcom, az amerikai központi parancsnokság megalakításával, amely a térség tizenkilenc államát tekintene hatáskörébe tartozónak.

Nm

a megnyitó ülésen romes csandra, a bvt elnöke és cevegmid minisztere-elnök-helyettes, a mongol nemzeti előkészítő bizottság nevében mond beszédet, majd felolvassák több ázsiai ország vezetőjének üdvözlését. jumdzságin cedenbalnak, az mnfp kb első titkárának, a nagy népi hurál elnöksége elnökének levelét batmönh kormányfő tolmácsolja.

köztudott, hogy a mongol népköztársaság jelentős kezdeményezéssel élt az ázsiai béke és biztonság érdekében. olyan szerződés megkötését ajánlotta a legtöbb helyi háborútól és válsággóctól sujtott földrész kormányainak, amely előírározná az erőszakról való lemondást, és kedvező fogadtatás esetén távlataiban akár egy „ázsiai helsinkihez”, vezethetne.

az ázsiai békekonferencián részt vesznek az európai szocialista országok küldöttei is, az országos béketanácsot és a magyar szolidaritási bizottságot réti ervin képviseli.

r.e. /ge ha
09.25 260483 1668

--

sk0028 4 230 mtik1030

közel-kelet - pravda /2. rész/

a libanoni elnök a napokban a megkezdett tárgyalásokkal kapcsolatban kijelentette: libanon semmiféle olyan dokumentumot nem hajlandó elfogadni, amely sértené az ország szuverenitását.

washington és tel-aviv másik reménye az volt, hogy jordániát sikerül rábírní: a jordán nyugati partján s a gazai övezetben élő mintegy 1,2 millió palesztinai nevében bocsátkozzon izraellel tárgyalásba az ugynevezett „adminisztratív autonómiáról”, jordanía azonban arra az álláspontra helyezkedett, hogy ilyen tárgyalásokra csak akkor kerülhet sor, ha a pfsz részt vesz rajtuk. megvitatva a kérdést a pfsz vezetőivel, husszein király végül elzárkózott attól, hogy a palesztinaiak nevében bármilyen tárgyalásokat folytasson.

az ugynevezett reagan-terv megvalósítása érdekében egész sor neves amerikai, sőt nyugat-európai vezető és diplomata járt a térségben, hogy megpróbálja rábírní az egyes arab országok vezetőit e terv elfogadására. igyekezetük azonban hiábavalónak bizonyult, hiszen washington éppen a legfontosabb kérdést hagyja figyelmen kívül: hogy ugyanis a térség békéje csak a palesztinok és a többi arab nép érdekeinek figyelembevételével érhető el.

Nm

kül

- 24 -

1983.04.26.

az izraeli-amerikai tervek megvalósulásának legfőbb akadályát ma szíria, s szíria gyengítése egyben az arab pozíciók gyengítését jelentené. ezért tör izrael most szíria ellen, s csapatai alig 25 kilométerre állnak damaszkusztól.

„szíria fenyegetettsége napról-napra növekszik,, - jelentette ki tudósítónak a szíriai külügyminiszter, s hangsúlyozta: szíria szembe fog szállni az agresszióval.

a pravda végezetül megállapítja: a közel-keleti helyzet továbbra is igen bonyolult, és a fegyveres konfliktus kitörésének veszélyét hordozza.

... hj/so ha

09.50 260483 1767

--

sk0029 4 230 mtik1031

madrid - lengyel felszólalás

madrid, 1983. április 26. /pap/ - a semleges országok által beterjesztett zárónyilatkozat-tervezet nem elégíti ki ugyan a madridi találkozó minden résztvevőjét, és nem foglalja magában az összes javaslatot, mégis egyet kell érteni azzal, hogy a kompromisszum lényege a szükséges önmérséklet, és az olyan javaslatokról való lemondás, amelyek nem nyerik el a többi résztvevő helyeslését - mondta hétfőn włodzimierz konarski lengyel nagykövet a madridi találkozó plenáris ülésén.

megállapította, hogy a találkozó sikeres befejezése jelentős előremutató tényező lenne a nemzetközi kapcsolatok fejlesztésében. óvott attól, hogy résztvevők bármelyike is olyan lépést tegyen, amely semmissé tenné a már létező tárgyalási alapot, a semleges országok által készített tervezetet.

... ts ku már

09.59 260483 0838

Nm

--

kül

- 25 -

1983.04.26.

sk0030 4 230 mtik1032

hitler-napló - új kétség

london, 1983. április 26. /mti/ - egy jean neil nevű asszony, aki 1945-ben a brit megszálló hatóságok tisztviselőjeként berlinben dolgozott, kedden a televízió egyik riportjában közölte: adolf hitler naplóját az elhagyott vezéri főhadiszálláson brit tisztek találták meg, s ő maga is belétekintett a legutolsó, 1945 áprilisát is magába foglaló naplórészbe.

közlése alátámasztására neil asszony felmutatott egy 1945-ből való levelet, amelyet egyik rokonának írt. a levélben részletesen leírta a naplóból szerzett információit, köztük olyan részleteket, hogy hitler életének utolsó heteiben naponta hányszor találkozott kezelőorvosával, dr. morellet, illetve göbbels propagandaminiszterrel.

neil asszony szerint a megtalált naplót /vagy naplókat/ a brit hírszerzésnek adták át, s azoknak valamilyen londoni kormányhivatal irattárában kell lenniük.

neil asszony története és a naplók hányattatásaira vonatkozó, a stern magazin által terjesztett história egyszerre nem lehet igaz: az a bizonyos repülőgép, amellyel állítólag kimenekítették az iratokat berlinből, jóval korábban zuhant le, mintsem a brit tisztek a bunkerben - jean neil szerint - a napló nyomára bukkantak.

... ae/so ha

10.04 260483 1243

--

sk0031 4 230 mtik1033

shultz /1. rész/

patak károly, az mti tudósítója jelenti:

kairó, 1983. április 26. /mti/ - hoszni mubarak egyiptomi államfő kedden fogadta george shultz amerikai külügyminisztert. tárgyalásuk valószínűleg egy újabb és hosszabbnak ígérkező tanácskozási folyamat előjátéka, amelyben az egyesült államok kísérletet tesz arra, hogy rábírja izraelt dél-libanon kiürítésére, a konzervatív arab kormányzatokat pedig a reagan-tervként ismert amerikai rendezés elfogadására.

Nm

shultz, aki amerikai hírforrások szerint akár két hetet is eltölthet a közel-kelet országában, hétfőn érkezett egyiptomba, körútjának első állomására. a nap folyamán találkozott kamal hasszan ali miniszterelnök-helyettesével és külügyminiszterrel, majd az egyesült államok rijadi, jordániai, libanoni, marokkói, tunéziai, egyiptomi és algériai nagyköveteinek értekezletén elnökölt. kairóban tartózkodik philip habib, reagan jeruzsálem és bejrut között utazgató különmegbizottja, illetve habib helyettese, morris draper is.

a nagyköveti értekezlet napirendjének legfontosabb pontja a libanoni helyzet volt. mint amerikai források kiszivárogtatták, shultz erősen bizik abban, hogy sikerül rávennie az izraelieket a dél-libanont megszálló hadosztályaik visszavonására, vagy ennek kötelező ígéretére. ennek fejében az egyesült államok szavatosságokat akar nyújtani, hogy izrael északi határait nem éri támadás. a tervet már korábban megszellőztették. izrael ridegen fogadta, hétfőn pedig ariel saron tárcanélküli miniszter - a bejruti vérengzés miatt hadügyi posztjáról menesztett politikus - különösen élesen fakadt ki minden ilyen megoldás ellen, mondván, hogy amerika meg akarja fosztani izraelt háborújának gyümölcsseitől.

az egyesült államok és egyiptom egyetért abban, hogy a libanoni rendezés létfontosságú az ugynevezett reagan-terv megvalósításának reményeire nézve. egyiptomi vélemény szerint egyszersmind arról van szó, hogy ha amerika libanonban megbukik, hitelét az arab országokban jóvátehetetlen csapás éri. /folyt./

pk/ge ha

10.18 260483 2043

--

sk0032 4 230 mtik1034

shultz /2.rész/

nézeteltérés van egyiptom és az amerikai kormány között a pfsz megítélésében. mint a többi arab ország, úgy egyiptom is bírálta mind shultznak, mind magának reagan elnöknek azokat a kijelentéseit, hogy a konzervatív arab országoknak meg kellene vonniuk elismerésüket a pfsz-től, ha a palesztin mozgalom nem ad világos felhatalmazást husszein jordániai uralkodónak a palesztinok nevében is folytatandó tárgyalásokra. nem sokkal shultz kairói megérkezése után butrosz g. ali külügyi államminiszter az egyiptomi televízióknak adott nyilatkozatában azt fejtegette, hogy kairó és a pfsz kapcsolatai fennállnak, ezeket a pfsz-ről törvényes képviselőként

Nw

nyilatkozó csúcsertekezleti határozatok szabályozzák, s hogy a pfsz nélkül a palesztin mozgalom nem élhet valós életet. egyiptom ezzel elutasította az amerikai vonalat.

butrosz g. ali mindenesetre ezt az alkalmat is felhasználta arra, hogy ismét sürgesse a pfsz-t: fontolja meg a reagan-tervet még egyszer, s bírálja felül elutasító magatartását.

pk/ge ha

10.22 260483 1044

--

sk0033 4 230 mtik1035

windelen

bonn, 1983. április 26. /mti/ - a nyugatnémet kormány fenntartja az erich honeckernek, az ndk államtanácsa elnökének szóló meghívást, a látogatás előtt azonban ki kell küszöbölni az nszk és az ndk viszonyát terhelő mozzanatok - jelentette ki heinrich windelen, a belnémet kapcsolatok minisztere a westfa:lische rundschau keddi számában.

bár windelen is azt a meggyőződését hangoztatta, hogy rudolf burkert gépkocsiveető szivrohamban halt meg, azt vetette az ndk hatóságainak szemére, hogy az eset és az ellenőrzések megszigorítása ,,rontja a légkört,,.

a legmeglepőbb az volt, hogy a ,,folytonosságot,, ígérő kohle-kormány minisztere teljes egyetértését hangoztatta a csu egy nappal korábbi hat követelésével kapcsolatban, amelyek egyértelmű célja a két német állam viszonyának felülvizsgálata. a csu követelte a ,,zaklatások,, megszüntetését az ndk határán; a ,,valamit valamiért,,-elv érvényesítését; a megkötött szerződések pontos értelmezését; az ,,emberi jogok érvényesítését az ndk állampolgárai számára,,; ,,németország újraegyesítésének,, propagandáját; az ndk lakosságára is kiterjedő ,,egy,, német állampolgárság fenntartását.

fkj/so ha

10.25 260483 1191

Nw

--

sk0034 4 230 mtik1036

czyrek

varsó, 1983. április 26. /pap/ - józef czyrek, a lemp kb pb tagja, kb titkára elnökletével hétfőn megbeszélést tartottak varsóban a vajdasági pártbizottságok titkárai és osztályvezetői. a napirenden a lengyel köz- és a felsőoktatás időszerű kérdéseinek megvitatása szerepelt.

józef czyrek beszédében az ország jelenlegi helyzetéről szólva felhívta a figyelmet arra, hogy egyes ellenzéki és ellenséges csoportok az idei május elsejei ünnepet a politikai harc kiélezésére akarják felhasználni. a rendszer ellenfelei demonstrálni szeretnék jelenlétüket, hallatni akarnak magukról - mondotta. - a belső ellenzék és a nyugati lengyelellesenes erők igyekeznek a pápa közelgő lengyelországi látogatását is a saját céljaik szolgálatába állítani. beigazolódott, hogy a politikai ellenzék elsősorban egyes értelmiségi körökre összpontosítja figyelmét.

czyrek végül a belső ellenzéki erőkkel szemben a lemp eszmei-politikai tevékenysége fokozásának szükségességét hangsúlyozta.

pf ku már
10.27 260483 1012

-.-

sk0035 4 300 mtik1037

rövid hírek

thai földi provokációk

phnom penh, 1983. április 26. /taszsz/ - április 15-21. között a thai földi légierő gépei több alkalommal megsértették a kambodzsai népköztársaság légiterét - jelentette az spk kambodzsai hírgyűzőség. a jelentés szerint a thai földi tüzérség határmenti falvakat lőtt battambang, puszat, preah vihear és koh kong tartományokban. pd potista erők e tüzérségi támogatással megpróbálták behatolni kambodzsába. a népi fegyveres erők meghiusították az akciót, és több mint 1100 ellenforradalmárt fogságba ejtettek.

Nm

kozmosz-1456

moszkva, 1983. április 26. /taszsz/ - a szovjetunióban hétfőn földkörüli pályára juttatták a kozmosz-1456 jelzésű mesterséges holdat. a szputnyik kezdeti keringési ideje 11 óra 49 perc, a föld felszínétől mért legnagyobb távolsága 39.343 kilométer, legkisebb távolsága 613 kilométer. a pálya síkja az egyenlítő síkjával 62,8 fokos szöveget zár be. a kozmosz-1456 berendezései rendeltetészerűen működnek.

angola—dél-afrika

luanda, 1983. április 26. /taszsz/ - a dél-afrikai légierő az év első három hónapjában 148 alkalommal sértette meg az angolai népi köztársaság légiterét, s tizenhárom alkalommal bombázott angolai területeket - jelentette az angol angolai hírgyűzőség.

kohl-kína

peking, 1983. április 26. /mti/ - helmut kohl nyugatnémet kancellár kínába szóló meghívást fogadott el csao ce-jang kormányfőtől - jelentette az új-kína bonnból. - a meghívást kínai új bonni nagykövete nyújtotta át. a kínai hírgyűzőség nem közölte, hogy kohl mikorra tervezi a kínai látogatást.

csao-visszaérkezés

peking, 1983. április 26. /mti/ - csao ce-jang kínai miniszterelnök és kísérete a kétnapos hangcsoui megálló után kedden reggel visszatért pekingbe tiznapos új-zélandi és ausztráliai utjáról.

km-nc ku már
10.32 260483 1832

Nm

-.-

sk0036 4 230 mtik1038

namibia — konferencia

párizs, 1983. április 26. /mti/ - a párizsban hétfőn kezdődött konferencián, amelyet az ENSZ közgyűlésének határozata értelmében a namibiai nép függetlenségi harcának támogatására hívtak össze, sam nujoma, a délnyugat-afrikai népi szervezet /swapo/ elnöke élesen bírálta az amerikai kormányt s hangsúlyozta: washingtont súlyos felelősség terheli, mert dél-afrika támogatásával mindent elkövet annak megakadályozására, hogy namibia népe az ENSZ határozatait értelmében elnyerhesse függetlenségét.

„az amerikai kormány népünk szenvedése árán is meg akarja valósítani afrikai terjeszkedő terveit,, - mondotta, s rámutatott arra, hogy éppen reagan uralomra jutása óta váltak különösen hevesse az angola és mozambik ellen intézett dél-afrikai támadások.

nujoma bírálta az öt nyugati ország /az egyesült államok, anglia, kanada, franciaország és az NSZK/ képviselőiből alakított „kapcsolatfenntartó csoport,, tevékenységét is, kijelentve: e csoport csak üres ígéretek hangoztat, s egyáltalán nem tölti be a becsületos közvetítő szerepét, szem elől tévesztette az ENSZ határozatait.

nujoma ugyanakkor köszönetet mondott a szocialista országok közösségének a namibiai nép függetlenségi harcához nyújtott támogatásért. beszéde végén hangsúlyozta: „mindent megteszünk namibia felszabadításáért, és fokozni fogjuk harcunkat. egyre elviselhetetlenebbé tesszük majd országunk illegális megszállásának az árát.,,

... ds/hn ha

11.09 260483 1477

Ww

--

sk0037 4 230 mtik1040

thaiföld

bangkok, 1983. április 26. /mti-reuter/ - prem tinszulanond thaiföldi miniszterelnök az újjáválasztott parlament első ülésén, kedden bejelentette, hogy visszavonul az aktív politikai tevékenységtől és nem jelölteti magát ismét miniszterelnöknek.

bangkokban a nyugalmazott tábornokot tartották az egyetlen kompromisszumos jelöltnek, akit a hadsereg és a polgári politikusok egyaránt elfogadtak volna a kormány élén.

thaiföldön a múlt héten tartottak parlamenti választásokat, amelyen a szociális akciópárt szerezte a legtöbb mandátumot, számszerint 92- t. a választásokat követően a délkelet-ázsiai ország vezető politikai erői támogatásukról biztosították prem jelölését a kormányfői posztra.

a 62 esztendőös prem tinszulanond 1980. március 12-én került a kormány élére, kriangszak csamanan tábornok lemondását követően. elődjének azért kellett távoznia, mert elvesztette a politikusok és a hadsereg támogatását.

km ku már
11.18 260483 0969

--

sk0038 4 230 mtik1041

mitterrand - kina

peking, 1983. április 26. /mti/ - francois mitterrand francia köztársasági elnök május 3.-7. között tesz hivatalos látogatást kínában. tárgyalni fog csao ce-jang miniszterelnökkel, és találkozik hu jao-panggal, a kkp kb főtitkárával, valamint teng hsziao-pinggel, a kkp központi tanácsadói bizottságának elnökével - jelentette be kedden a kínai külügyminisztérium szóvivője, csi huaj-jüan.

nc/ge ha
11.59 260483 0439

ta

--

sk0039 4 230 mtik1042

mondale

new york, 1983. április 26. /upi/ - az atomfegyverkezési versenyt sohasem lehet megnyerni; a világ nem az egyesült államok erejében kételkedik, hanem abban, hogy ezzel az erővel jól sáfárkodik-e - hangoztatta walter mondale volt alelnök kedden az amerikai lapkiadók szövetsége rendezte ebéden.

a carter kormányzat egykori második embere a nukleáris fegyverkezés költsönösen ellenőrizhető befagyasztására, a szovjet-amerikai csúcstalálkozók rendszeressé tételére szólított fel. azzal vádolta az elnököt, hogy katonapolitikájával gyengíti amerikát, és alássa az amerikai nemzet önbizalmát, hogy képes megvédeni önmagát.

mondale szerint az elnök azt akarja bizonyítani a világnak, hogy amerika gyenge. utalva arra, hogy a carter-kormány tagjaként, négy éven át a nemzetbiztonsági tanács valamennyi ülésén jelen volt, és részt vett minden katonai döntésben, kijelentette: „minden kétséget kizáróan állíthatom, hogy védelmünk senkiénél sem gyengébb., a volt alelnök szerint az mx -rakétákra nincs szükség - sem „tárgyalási aduként,, sem pedig azért, hogy az egyesült államok demonstrálja „nemzeti akaratát,, a továbbiakban hevesen bírálta az elnököt, amiért feleletlenül beszél az atomháború „megnyerhetőségéről,,.

pf ai fn

13.29 260483 1272

--

sk0040 4 230 mtik1043

vietnam - kina

hanoi, 1983. április 26. /taszsz/ - a kínai csapatok szombaton és vasárnap újabb fegyveres provokációkat követtek el a vietnami szocialista köztársaság északi határán - jelentette a vna vietnami hírügynökség.

ta

a kínai tüzérség az északi huang lien son, ha tuyen, quang ninh és lai chan tartományok egyes körzeteit lőtte. a tüzérségi támadásnak a békés szántóvető vietnami lakosság köréből is vannak áldozatai.

ts ai fn

13.48 260483 0459

--

sk0041 4 230 mtik1044

ipu - szovjet felszólalás

helsinki, 1983. április 26. /taszsz/ - jelenlegi legfontosabb feladatunk a nukleáris katasztrófa megakadályozása. a szovjetunió és a többi szocialista ország békekezdeményezései ezt a célt szolgálják - jelentette ki az interparlamentáris unió politikai, biztonsági és leszerelési kérdésekkel foglalkozó bizottságában vitalij ruben, a szovjet parlamenti küldöttség vezetője, a szovjetunió legfelsőbb tanácsa nemzetiségi tanácsának elnöke.

az interparlamentáris unió helsinkiiben folyó ülészaka kedden bizottságokban folytatta munkáját. vitalij ruben felszólalásában rámutatott: az éleződő nemzetközi helyzetben különösen fontos, hogy fokozódják az ENSZ-nek mint a nemzetközi béke és biztonság fenntartását szolgáló eszköznek a hatékonysága.

pc ai fn

13.59 260483 0802

ta

--

1983.04.26.

sk0042 4 230 mtik1045

Lemondott az osztrák kormány

bécs, 1983. április 26. /mti/ - dr. rudolf kirschla:ger osztrák szövetségi elnök kedden a bécsi hofburg mária terézia termében fogadta a lemondását átnyújtó, dr. bruno kreisky osztrák kancellárt és kormányának tagjait. a szocialista párti politikus 1979. április 21-én, tehát szinte napra pontosan 13 évvel ezelőtt alakította meg első kormányát és azóta, megszakítás nélkül az egyedül kormányzó szocialista párti kabinet élén állt. lemondását a vasárnapi parlamenti választásokon elszenvedett - kis mértékű - vereségével indokolta: az spö a parlament 183 mandátumából kilencvenet, a szavazatok mintegy 49 százalékát tudta csak megszerezni és ezzel elveszítette korábbi abszolút többségét.

az osztrák államfő elfogadta a szocialista párti kormány lemondását és köszönetet mondott dr. bruno kreisky kancellárnak az osztrák állam érdekében kifejtett sokéves és eredményes tevékenységéért.

az osztrák kormány utolsó - keddi - ülését követően, kreisky kancellár újságíróknak adott válaszában a munkanélküliség visszaszorítását célzó szükségyszerű, ám népszerűtlen gazdasági intézkedésekben, mindenek előtt a bankbetétek kamatainak tervezett megadóztatásában látta vasárnapi vereségének legfőbb okát.

kedden délután megkezdődtek a pártok közötti koalíciós tárgyalások. elsőként a néppárt és a szabadság párt vezetői tartanak tájékoztató jellegű ülést.

sz/hn ki

x x x x x

bécs, 1983. április 26. /afp/reuter/ap/ - az osztrák belügyminisztérium kedden közzétett nyilatkozatában bejelentette, hogy a levélben elküldött, mintegy kilencvenezer szavazat összeszámlálása után lényegében semmit sem változott az osztrák választások végeredménye. a 183 képviselői hely tehát továbbra is a következőképpen oszlik meg: a szocialista párt 90, a néppárt 81, a szabadság párt pedig 12 képviselői helyet kapott az újjáválasztott törvényhozásban.

a 87.340 levélben szavazó közül /88.203 volt erre jogosult/ az spö-re 32.765-en, a övp-re 39.870-en, az fpö-re 4.903-an adták le voksukat.

14.15 ág ki 260483 2110

ta

--

1983.04.26.

sk0043 4 230 mtik1046

szakszervezetek-levelek

moszkva, 1983. április 26./mti/ - a szovjet szakszervezetek központi tanácsa kiemelt fontosságú feladatnak tekinti, hogy behatóan foglalkozzék a szakszervezetekhez érkezett levelekkel - mondotta a többi között kazimerasz mackjavicsjusz, a szovjet szakszervezetek központi tanácsának titkára azon a sajtótájékoztatón, amit kedden tartottak moszkvában szovjet és külföldi újságírók részére.

a dolgozók leveleiben foglalt észrevételeket figyelembe veszik az ország ötéves terveinek kidolgozásánál, egyes törvények megalkotásánál, a helyes gazdasági és társadalmi döntések kialakításához, a határozatok végrehajtása során keletkezett hiányosságok kiküszöböléséhez, a lakosság véleményének megismeréséhez igen nagy segítséget nyújtanak a levelekben foglalt észrevételek, javaslatok, bírálatok. így például az üzletek és szolgáltató egységek nyitvatartási idejének megváltoztatásával kapcsolatos kormányrendelet kidolgozásánál, a brigádok szerepének növeléséről hozott határozat kimunkálásánál is elsősorban az ilyen javaslatokból és észrevételekből indultak ki a törvényhozók - állapította meg mackjavicsjusz.

a levelek mennyisége az elmúlt évben mintegy másfélszeresére emelkedett. a szovjet szakszervezetek központi tanácsánál a beérkezett leveleket ma már számítógépek segítségével dolgozzák fel, rendszerezik és tartják nyilván. amennyiben a helyi szervek még központi utasításra sem tudnak megfelelő intézkedéseket hozni a levélben felvetett javaslat, vagy észrevétel megoldására, akkor a központi tanács küld ki egy bizottságot. a levelekkel kapcsolatos munka hiányosságát azonban jelzi az a statisztikai adat, hogy a levélírók 15 százaléka kénytelen a meghozott döntés után újból levélben fordulni a szakszervezetekhez.

kr/hn

15.06 260483 1785

ta

--

kül

- 36 -

1983.04.26.

sk0044 4 230 mtik1047

javitás mtik 1045-re

mai mtik 1045 számú hírünk /lemondott.../ első bekezdésének negyedik sorában az évszám helyesen:

1970.

ta
15.06 260483 0149

--

sk0045 4 230 mtik1048

svédország - szu

stockholm, moszkva, 1983. április 26. /mti-upi/reuter/afp/ - a svéd kormány kedden nyilvánosságra hozott fehér könyvében megismétli azokat, a szovjetunió által korábban már visszautasított vádakat, amelyek szerint tavaly októberben állítólag szovjet tengeralattjárók hatoltak be svédország területi vizeire. az okmány közzététele alkalmából ,,konzultációkra,, hazarendelték svédország moszkvai nagykövetét.

tavaly októberben a svéd haditengerészet három héten keresztül - mélyvízi bombák alkalmazásával - hiába kutatott ,,külföldi,, vizalatti járművek után. ezután a kormány bizottságot jelölt ki az ügy kivizsgálására. a vádakat most ez a bizottság terjesztette elő.

gf fn
15.24 260483 0718

ta

--

kül

- 37 -

1983.04.26.

sk0046 4 230 mtik1049

pozsgay - laosz

vientiane, 1983. április 26. /mti/ - hétfőn vientianéba érkezett a hazafias népfrent küldöttsége, élén pozsgay imrével, a hazafias népfrent országos tanácsának főtitkárával. a magyar delegációt a laoszi országépítési front hívta meg baráti látogatásra.

ág ai fn

15.25 260483 0300

--

sk0047 4 230 mtik1050

portugália - választási eredmények /1.rész/

liszabon, 1983. április 26. /mti/ - több mint 30 helyett vesztett a jobboldal a portugál parlamentben. a szocialisták és a kommunisták viszont ennyivel növelték mandátumuk számát a 250 tagu törvényhozásban. ezt tartják a keddi liszaboni lapok a hétfői általános választás legfőbb tanulságának, a jövődöbéli változás lehetőségét magában hordozó eredménynek. hangsúlyt helyeznek arra, hogy a kommunista párt vezette egyesült népi szövetség /apu/ tovább növelte tömegbefolyását, s ezzel képviselőinek számát.

az o diario című baloldali napilap kiemeli: ,,a kommunista párt az eddig megtartott parlamenti választások közül most érte el második legjobb eredményét és csupán két mandátummal szerzett kevesebbet mint 1979-ben,,. a lap hangsulyozza, hogy a jobboldaltól korábbi választóinak csaknem egyharmada elfordult. ,,ez jelzi a portugál nép lényeges politikai változást igénylő akaratát,, - írja.

a diario de noticias polgári napilap vezércikkében azt a véleményét hangoztatja, hogy ,,a szocialista párt most újabb lehetőséget kapott a kormányzásra. a nagy kérdés most az, hogy milyen erővel lép koalícióra,,.

a lapok jelentős részének véleménye abban is egybehangzó, hogy bármilyen összetételű kabinet is kerül hatalomra, nem hagyhatja figyelmen kívül a legnagyobb szakszervezeti központ, az intersindical a dolgozók érdekében megfogalmazott követeléseit.

a televízió hiradója a választás eredményeit elemző kommentárjában megállapította: ,,társadalmi bázis nélkül nem lehet hosszú távon kormányozni. soares jövőjét az határozza meg, hogy mennyit enged a jobboldalnak,,.

ta

a lapok külön jelentőséget tulajdonítanak annak, hogy az eddig kormányzó koalíció második partja a konzervatív nagytőke, valamint az egyház támogatását élvező demokrata szociális centrum, a kereszténydemokrata párt csufos vereséggel került ki a mostani választásból. korábbi 46 képviselő 1 helyéből csak 29-et tudott megtartani,, ez - írja a correio de manha - életveszélyes csapás a jobboldalra,, /folyt./

ky/hn ki

15.27 260483 2085

--

sk0048 4 300 mtik1051

mai külpolitikai hireink hirjegyzéke mtik1001-mtik1048-ig

budapest, 1983. április 26. /mti/

01 várható	02 esti hírlap várható
03 comiso - maffia	04 usa - kuba
05 nszk - ndk	06 grenadai repülőter
07 zsvkov-karamanlisz	08 portugália - vál. 1.
09 rakowski	10 japán-francia
11 közel-keleti hírek	12 ausztria
13 francia-szovjet barátság	14 portugália - vál. 2.
15 bolívia - bányászok	16 taganka
17 gandhi - nakaszone	18 rövid hírek
19 lengyel minisztertanács	20 ausztrália - fülöp-szigetek
21 görög-amerikai tárgyalások	22 carnegie-bizottság jelentése
23 nicaragua - újabb fenyegetések	24 zambrano
25 japán belpolitika	26 közel-kelet - pravda
27 tusszedők kieg mtik 1018 rh-ho	28 magyar küldöttség kabulban
29 ázsiai békekonferencia	30 közel-kelet - pravda - 2.
31 madrid - lengyel felszólalás	32 hitler-napló
33 shultz 1. rész	34 shultz 2. rész
35 windelen	36 czyrek
37 rövid hírek	38 namibia - konferencia
39 javítás mtik1028 sz. hirre	40 thaiföld
41 mitterrand - kina	42 mondale
43 vietnam - kina	44 ipu - szovjet felszólalás
45 lemondott az osztrák kormány	46 szovjet szakszervezet-levelek
47 javítás mtik 1045-re	48 hirjegyzék 15 óráig

dj fn

15.28 260483 1471

ta

--

sk0049 4 300 mtik1052

portugália-választási eredmények /2.rész/

lisszabonban még nem ismeretes, hogy eanes köztársasági elnök mikor ad kormányalakítási megbízást a győztes szocialista párt erre kijelölt képviselőjének. az elnök - minden valószínűség szerint - megvárja a külföldön dolgozó portugálok, valamint a környező szigeteken élő választók szavazatainak hivatalos összeszámolását.

a portugál fővárosban hosszú kormányalakítási tárgyalásokra, politikai alkudozásokra számítanak.

a kedd délben nyilvánosságra hozott nem hivatalos végeredmény a következő: /zárójelben az 1980-as választás adatai/
 portugál szocialista párt /ps/ 36,8 százalék/28/ 100 képvis./74/
 szociáldemokrata párt /psd/ 26,9 százalék 72 képvis.
 kereszténydemokrata párt /cds/ 12,9 százalék 29 képvis.
 egyesült népi szövetség /apu/ 18,2 százalék/16,9/ 45 képvis./41/

a fennmaradó helyeken a kisebb pártok osztoznak. az 1980-as választáson a két jobboldali párt együtt indult és a szavazatok 47 százalékát szerezte meg 134 képviselői hellyel.

ky/dj ki

15.34 260483 1052

--

sk0050 4 230 mtik1053

nszk - ndk - nyugatnémet bejelentés

bonn, 1983. április 26. /mti/ - rudolf burkert nyugatnémet állampolgárságu gépkocsivezető szivrohamban halt meg 1983. április 10-én az ndk és nyugat-berlin közötti, drewitzi határátkelőhelyen - jelentette be kedden reimar poppen nyugatnémet főügyész az nszk hatóságai által elkészített törvényszéki orvosszakértői vélemény alapján. semmilyen bizonyíték nincs arra, hogy külső behatás szerepet játszott volna burkert halálában - mondta a nyugatnémet főügyész.

ezzel egyidőben a nyugatnémet kormány egyik szóvivője, kimerítőnek és részletesnek, minősítette azt az ndk hatóságai által készített beszámolót, amelyet ewald moldt, az ndk állandó bonni képviselőjének vezetője nyújtott át a halálesetről hétfőn este bonnban philipp jenninger államminiszternek a kancellári hivatalban.

ta

mint jelentettük, a nyugatnémet szélsőjobboldal heves támadásokat intézett az ügy kapcsán az ndk ellen. a sajtó egy része azt állította, hogy az utast „bántalmazták”, az ndk határőrei és ez okozta halálát. jobboldali politikusok ennek nyomán követelték, hogy a bonni kormány vizsgálja felül kapcsolatait az ndk-val.

wolfgang mischnick, a szabaddemokrata párt parlamenti frakciójának elnöke, egy televíziós nyilatkozatában megerősítette, hogy az fdp elutasítja a csu által követelt fordulatot az ndk iránti politikában. a párbeszéd folytatására kell törekedni, s nem előzetes feltételek előterjesztésével megterhelni a két német állam kapcsolatait - mondta wolfgang mischnick.

fkj/hn ki

15.39 260483 1543

--

sk0051 4 230 mtik1054

zsivkov - karamanlisz 2.

szófia, 1983. április 26. /mti/ - az időszerű nemzetközi politikai kérdések áttekintésével folytatódott kedden várnában a bolgár-görög államfői tárgyalások. todor zsvkov és konsztantin karamanlisz aggodalmát fejezte ki a nemzetközi helyzet bonyolultsága, különösen pedig az utóbbi időben tapasztalható veszélyes irányú fejlődése miatt. sürgették a fegyverkezési hajszát megszüntetését, a nukleáris háború veszélyének elhárítását.

zsvkov és karamanlisz megkülönböztetett figyelmet fordított a balkáni helyzetre, rámutatva, hogy a bonyolult nemzetközi helyzet még nagyobb erőfeszítéseket kíván a balkáni államok közötti jószomszédság, megértés és együttműködés megerősítésére, amely az európai és az egyetemes béke és biztonság érdekét szolgálja.

ék/hn ki

15.46 260483 0807

ta

--

sk0052 4 230 mtik1055

andropov-visszhang

1983. április 26. /mti/ - a szocialista országok sajtója megkülönböztetett figyelmet szentel jurij andropov interjújának, amelyet a der spiegel című nyugatnémet hetilap számára adott az szkp kb főtitkára.

a szófiai rabotnicseszko delo azt emelte ki, hogy andropov válasza elemzően érvelők, nyugodtak és a jelenlegi nemzetközi helyzet határozott értékelését adták. mint az otcsecsztven front hangsúlyozta, andropov behatóan elemezte azokat az okokat, amelyek miatt zsákutcába jutottak a genfi tárgyalások, leleplezve washingtonnak azt a törekvését, hogy katonai fölényre tegyen szert.

a varsói trybuna ludu keddi számában megállapítja: andropov ismét leszögezte, hogy a washingtoni militarista hisztéria ellenére a szovjetunió továbbra is következetesen folytatja politikáját az atomháború fenyegetés ellen.

a rudé právo, a cskp kb lapja kommentárjában az interjunak arra a részére hívja fel a figyelmet, amelyben andropov leszögezi: az egyesült államoknak meg kell változtatni a szovjet-amerikai tárgyalásokhoz való viszonyát, a tárgyalásokon a béke megőrzésére és a nemzetközi biztonság elősegítésére irányuló őszinte szándékáról kell tanuságot tennie.

a granma, a kubai kp központi lapja szerint a szovjetunió világos, konkrét és igazságos javaslatokat tett az atomháború veszélyének kiküszöbölésére.

az unen, a mongol népi forradalmi párt lapja kommentárjában rámutat, hogy jurij andropov, az szkp kb főtitkára ismét megerősítette: a jelenlegi, feszült nemzetközi helyzetben sem a nullaváltozat, sem a közbülső megoldás nem segíti elő a feszültség csökkentését. ezt a mozzanatot emelte ki andropov válaszait értékelő írásában a nhan dan, a vietnami kp lapja is.

x x x

moszkva, 1983. április 26. /mti-taszsz/ - jurij andropov válaszolt egy tízéves amerikai kislány levelére. a kislány megkérdezte az szkp kb főtitkárát, vajon igazak-e azok az egyesült államokban hallható állítások, amelyek szerint a szovjetunió háborúra készül.

ta

válaszlevelében andropov megnyugtatta a kislányt, hogy a szovjetunió békére, a békés építőmunka folytatására törekszik, és nincsenek ellenséges szándékai az amerikai néppel szemben.

a kislányt jurij andropov meghívta a szovjetunióba, az artyeki nemzetközi úttörővárosba.

15.56 260483 2339

..-

sk0053 4 230 mtik1056

szíria-izrael

böcz sándor, az mti tudósítója jelenti:

bejrút, 1983. április 26. /mti/ - a múlt év júniusában létrejött tűzszüneti megállapodás óta a legsúlyosabb és legveszélyesebb provokációt kezdeményezte az izraeli hadsereg a kelet-libanoni frontvonal térségében. damaszkuszban bejelentették, hogy kedden a bekaa-völgyben páncélozott csapatszállító jármű kíséretében izraeli katonai bulldozer hatolt be 500 méter mélységben az izraeli és szíriai állásokat elválasztó ütközővezetbe, ahol erődítési munkába kezdett. a szíriai csapatok tüzet nyitottak az izraeli egységre és visszavonulásra kényszerítették.

az előző napon tüzérségi párbaj zajlott le az izraeli és a szíriai erők között, miközben az izraeli légierő gépei felderítő tevékenységet végeztek a bekaa-völgy légterében.

a damaszkuszi rádió szerint a szíria elleni agresszió előkészületeire utal, hogy az izraeli megszálló csapatok katonai repülőtereket, megerősített állásokat, védett lőszer- és bombatárolókat építenek libanonban.

szoliman frangié volt libanoni elnök, akit hétfőn fogadott hafez asszad szíriai államfő, az izraeli fenyegetésekről szólva kijelentette, hogy szíria teljesen felkészült az agresszió visszaverésére, és egy esetleges összeecsapás különbözni fog minden megelőző katonai konfliktustól. asszad támogatásáról biztosította az izraeli megszállók eltávolítására irányuló libanoni erőfeszítéseket.

az asz-szafir című bejruti lap értesülése szerint abdel halim haddam szíriai külügyminiszter hétfői rijadi látogatása, fahd szaud-arábiai királlyal folytatott megbeszélése összefüggött george

ta

shultz amerikai külügyminiszter jelenlegi közel-keleti körútjával. szíria előzetesen tájékoztatni kívánta a szaudi vezetőket a közel-keleti helyzet új fejleményeiről. bejruti sajtóértesülések szerint a szíriai kormány nem zárkózik el shultz damaszkuszi fogadása előtt.

bs/dj ki
15.59 260483 1898

..-

sk0054 4 230 mtik1057

afganisztán - moszkvai sajtóértekezlet

moszkva, 1983. április 26. /mti/ - az afgán nép egységben és bizakodóan tekint a jövőbe, s határozottan visszaveri a belső és külső ellenforradalmi erőknek a forradalmi folyamat kibontakoztatásának megakadályozására irányuló kísérleteit - mondotta habib mangal, afganisztán moszkvai nagykövete keddi sajtóértekezletén.

az áprilisi forradalom évfordulójának előestéjén tartott tájékoztatón a nagykövet megállapította, hogy a forradalom győzelmével országa, népe először kapott lehetőséget a gazdasági és politikai ügyek intézésére, megvalósult a különböző nemzetiségek és törzsek tényleges egyenjogúsága. az agrárreform eredményeként eddig 300 ezer földműves kapott ingyenes földet, s az állam eltörölte a korábbi tartozásokat. az ipar megteremtéséhez afganisztán igen nagy segítséget kap a szocialista országoktól, mindenekeelőtt a szovjetuniótól: eddig 250 olyan ipari létesítményt adtak át a népgazdaságnak, amelyek a szocialista államok együttműködésével épültek.

afganisztán külpolitikájáról szólva mangal megállapította: az afgán demokratikus köztársaság kormánya békés, aktív és semleges, el nem kötelezettségi politikát folytat, a békés egymás mellett élés híve, s őszintén törekszik a baráti kapcsolatokra valamennyi állammal, köztük pakisztánnal és Iránnal. ezeknek az országoknak is jóakaratót kell tanúsítaniuk az afgán kormány konstruktív javaslatai iránt. az afgán kormány a közvetlen tárgyalásokat tekinti az államok közötti nézeteltérések békés rendezésének leghatékonyabb formájának. ebből kiindulva az ország kormánya hasznos és helyes irányban tett lépésnek tartja az ENSZ-főtitkár különleges megbízottjának jelenlétével folyó afganisztáni-pakisztáni tárgyalásokat.

ta

az afgán nagykövet részletes számadatokat közölt arról, milyen súlyos veszteségeket okoznak az országnak az ellenforradalmi bandák. az ipari és mezőgazdasági üzemek szétrombolásán, mecsetek, hidak és utak felrobbantásán kívül az iskolák mintegy felét, a kórházak majd kétharmadát tönkretették az ellenforradalmi banditák - mondotta mangal.

kr/jp k1

16.15 260483 2109

sk0055 4 230 mtik1058 /rövid hírek/

kitüntetés

moszkva, 1983. április 26. /mti/ - a szovjetunió legfelsőbb tanácsának elnöksége lenin-renddel tüntette ki viktor csebrikovot, a szovjetunió állambiztonsági bizottságának elnökét a szovjet állam szolgálatában szerzett érdemei elismeréseként, hatvanadik születésnapja alkalmából.

befagyasztás

washington, 1983. április 26. taszsz/ - az amerikai és szovjet nukleáris fegyverzet befagyasztásáért szállt síkra a mintegy 760 észak-amerikai reformista zsinagógát tömörítő amerikai zsidó egyházközösségek szövetsége. meg kell állítani a fegyverkezési versenyt, ha meg akarjuk akadályozni a mindnyájunkat pusztulással fenyegető nukleáris katasztrófát - jelentette ki albert vorspan, a szövetség alelnöke.

rablás

róma, 1983. április 26. /dpa/ - három álarcos fegyveres kedden elrabolta az olasz kincstárügyi minisztériumból a főhatóság alkalmazottainak egyhavi fizetését. az épület tatarozásához ácsolt állványzaton feljutottak a központi pénztárig. itt megkötözték két dolgozót és egy takarítónőt, majd megvárták a pénzszállítmányt, amelyet két pénztáros hozott négy rendőr kíséretében. valamennyiüket egy mellékhelyiségbe zárták, majd mintegy 600 millió lírát kitevő zsákmányukkal ugyanazon az úton távoztak, ahol jöttek.

lezuhant

ta

tokió, 1983. április 26. /upi/ - az ivakuni amerikai haditengerészeti támaszpont kifutópályájára zuhant gyakorló repülés közben egy japán tengeralattjáró-felderítő repülőgép. a legénység hat tagja meghalt, 7 ember pedig megsebesült.

emberrablás etiópiában

london, 1983. április 26. /afp/reuter/ - észak-etiópiában egy ellenforradalmár gerillaszervezet tagjai elrabolták egy nemzetközi segélyszervezet nyolc tagját - jelentette be a segélyszervezet igazgatója londonban. a brit külügyminisztérium közlése szerint az addisz-abebai brit nagykövet kapcsolatba lépett az etióp hatóságokkal az elraboltak kiszabadítása érdekében. a négy brit, két ir, egy-egy indiai és amerikai szakember a tigre tartományt sújtó szárazság következményeinek enyhítését célzó segélyezési munkálatokban vett részt. a magát tigre népi felszabadítási frontnak nevező kormányellenes csoport, melynek célja tigre tartomány elszakítása, több hasonló emberrablást hajtott végre a császárság megdöntése óta.

to vi ur ai fn

16.26 260483 2301

--

sk0056 4 230 mtik1059

irak-irán

nicosia, london, 1983. április 26. /reuter/ap/ - az iráni hírügynökség jelentése szerint az iraki légierő hétfőn támadást intézett az irak-iráni frontvonal középső szakaszán fekvő pol-i-dohar városa ellen. huszonegyen életüket veszítették, százan megsebesültek.

a bagdadi rádió által kedden ismertetett iraki katonai közlemény szerint ellenben az iraki fél sikeres légitámadásokat hajtott végre iráni katonai célpontok ellen.

ág ai fn

16.34 260483 0474

ta

--

sk0057 4 230 mtik1061

nszk - szovjetunió - wörner

bonn, 1983. április 26. /mti/ - ismét a szovjetuniót igyekezett felelőssé tenni a genfi megállapodások elmaradásáért kedden Manfred Wörner, a nyugatnémet kormány hadügyminisztere.

egy bonni rendezvényen elhangzott beszédében Wörner azt mondta, hogy a szovjetunió „meg akarja rendíteni a nyugati védelmi képességét, „meg akarja gyengíteni a nyugati közvélemény ellenállását, „s „le akarja választani nyugat- Európát az egyesült államokról, „a szovjetunió fölényre törekszik, „mozgási szabadságának korlátozásával zsarolhatóvá akarja tenni a nyugatot, „hangzottak a nyugatnémet hadügyminiszter további „vádpontjai, „

ugyanakkor Wörner - a tényekkel ellentétben - azt állította, hogy a NATO „kész a megegyezésre, „az európai közép-hatótávolságu fegyverek korlátozásáról folyó genfi tárgyalásokon is, „s a NATO-n belül senki sem képviseli egy korlátozott nukleáris háború elméletét.

az amerikai rakéták nyugat-európai telepítése csak abban az esetben hárítható el, ha „a szovjetunió előrelép a genfi tárgyalásokon, „- mondta Wörner.

a hadügyminiszter ugyanakkor sürgette, hogy az NSZK fejlessze ki „haditechnikai iparát, „nyugat-Európa pedig az egyesült államokéval versenyképes hadiiparát. Wörner bírálta az egyesült államokat, amiért az csak eladni akar hadiipari termékeket a NATO-n belül, venni azonban nem. Ha az amerikai kongresszus nem vonja vissza a nyugat-európai hadianyagok vásárlását tiltó határozatát, az NSZK le fogja vonni ebből a megfelelő következtetéseket - közölte Manfred Wörner nyugatnémet hadügyminiszter.

fkj/hn ki

16.37 260483 1630

ta

--

sk0058 4 230 mtik1062

kubai tiltakozás

Havanna, 1983. április 26. /mti/ - a kubai kormány tiltakozó jegyzéket juttatott el az amerikai kormányhoz, mert egy amerikai kémrepülőgép a közelmúltban megsértette a szigetország légterét.

a kedden Havannában nyilvánosságra hozott jegyzék többek között megállapítja: évek óta most fordult elő először, hogy amerikai kémrepülőgép megsértette Kuba légterét. az Egyesült Államok állandó légi felderítést folytat Kubáról, de a kémfeladatokat végző repülőgépek eddig nem hatoltak be az ország légterébe. éppen ezért az amerikai légierő egyik SR 71 „blackbird, „ típusu felderítőgépének április 19-én Kuba felett végrehajtott kémrepülését a kubai kormány tudatos provokációnak tekinti.

a Kuba elleni provokáció egybeesik azzal, hogy az amerikai haditengerészet nagyszabású hadgyakorlatot folytat a kubai és a közép-amerikai partok közelében.

a kubai kormány határozott tiltakozását fejezte ki az Egyesült Államok kormányánál az április 19-én végrehajtott provokáció miatt - olvasható végezetül

a jegyzékben.

go/jp ki

16.53 260483 1073

--

sk0059 4 230 mtik1063

ausztrália - hayden /kiegészítés mtik 1020. számú hírünkhöz/

Bangkok, 1983. április 26. /upi/ap/ - William Hayden ausztrál külügyminiszter kedden délkelet-ázsiai körútjának következő állomására, a thaiföldi fővárosba érkezett.

az ausztrál vendég találkozott prem tinszulanond miniszterelnökkel, valamint több magas rangú külügyminisztériumi tisztségviselővel. Hayden Bangkokban megismételte Manilában is hangoztatott álláspontját, hogy Ausztrália kambodzsával kapcsolatban tárgyalásokat szorgalmaz az összes érintett féllel.

Fi

kül

- 48 -

1983.04.26.

a megbeszélések során kiderült, hogy a thaiföldi vezetők azonos álláspontot képviselnek a vietnamnak szánt segély kérdésében, mint az ausztrál külügyminiszter fülöp-szigeteki vendéglátói, vagyis elleneztek, hogy ausztrália felujtsa a korábban vietnamnak nyújtott támogatást.

gf ai fn

16.58 260483 0844

--

sk0060 4 230 mtik1064

embargo feloldásig ! /1.rész/

-----
namibia-konferencia - magyar felszólalás

párizs, 1983. április 26. /mti/ - a párizsban folyó nemzetközi namibia-konferencia keddi délutáni ülésén felszólalt mód péter nagykövet, a magyar delegáció vezetője.

mód péter mindezekelőtt rámutatott arra, hogy a dél-afrikai kormány csak azért folytathatja namibia illegális megszállását, mert egyes nyugati államoknak dél-afrikához és namibiához fűződő gazdasági és politikai érdekei meghatározó szerepet játszanak a namibiai kérdés rendezésével kapcsolatos politikájukban. namibia hatalmas természeti kincseit az egyesült államok, anglia és más államok transznacionális vállalatok zsákmányolják ki, s ezek a gazdasági érdekek, amelyek maximális hasznot és olcsó nyersanyagot biztosítanak e vállalatoknak, namibia függetlenné válásának komoly akadályát jelentik.

a magyar népköztársaság kormánya határozottan sikra száll a namibiai nép önrendelkezési jogáért és nemzeti függetlenségéért, - hangsúlyozta mód péter. - határozottan elítéli a pretóriai rendszer fajüldöző politikáját, népellenes terrorját és a szomszédos, szuverén államok ellen elkövetett agressziós cselekményeit, namibia törvénytelen megszállását és azt, hogy figyelmen kívül hagyja az ensz namibiára vonatkozó rendezési tervét. a magyar kormány hangsúlyozza azoknak a nyugati hatalmaknak a felelősségét, amelyek támogatásukkal és halogató taktikájukkal elősegítik namibia

Fi

kül

- 49 -

1983.04.26.

törvénytelen megszállásának fenntartását. a magyar kormány maradéktalanul eleget tesz a namibiával kapcsolatos ensz-határozatoknak és semmiféle kapcsolatot nem tart fenn a dél-afrikai köztársasággal. /folyt./

ds/hn ki

17.03 260483 1687

--

sk0061 4 230 mtik1066

namibia konferencia - magyar felszólalás /2.rész/

a magyar népköztársaság egész népe mélyen együttérez a felszabadulásáért küzdő namibiai néppel, ezért tevékenyen részt vállal a gyarmati rendszer felszámolására irányuló nemzetközi erőfeszítésekből. ennek keretében a magyar szolidaritási bizottság 1978-82 között számos alkalommal juttatott el humanitárius segélyszállítmányokat a swapo-hoz. a magyar nép a jövőben is támogatni fogja a namibiai nép igazságos harcát, s bár lehetőségei szerények, tovább kívánja folytatni a konkrét segélynyújtás eddigi formáit.

x x x

sam nujoma, a swapo elnöke az afp-nek adott nyilatkozatában kijelentette, hogy az öt nyugati állam képviselőiből alakított ugynevezett kapcsolatfenntartási csoportot fel kell oszlatni, mert működését az egyesült államok eltérítette eredeti feladatától és saját céljai érdekében használja ki.

nujoma kijelentette, hogy e kritika nem vonatkozik franciaországra, /amely szintén tagja a csoportnak/ mert cheyssson külügyminiszter a konferencia megnyitó ülésén mondott beszédében elutasította, hogy kapcsolatot teremtsenek namibia függetlensége és a kubai csapatoknak angolából való kivonása között, s maga is elítélte a namibiai függetlenség ellen irányuló manővereket.

ds/hn ki

17.05 260483 1341

Fi

--

sk0062 4 230 mtik1068

magyar színművek hindi nyelven

delhi, 1983. április 26./mti/ - delhiben a magyar tájékoztatási és kulturális központban ünnepélyesen mutatták be három mai magyar színmű hindi fordítását. az örkény istván, karinthy ferenc és csurka istván egy-egy művét tartalmazó kötetet a neves indiai író, raghuvir sahay fordította hindire. a műfordításokat l.m. singhvi, az indiai legfelsőbb bíróság ügyvédi kamarájának elnöke, a delhi színművészeti akadémia volt elnöke mutatta be a nagyközönségnek.

a kötet bemutása után hindi nyelven előadásra került karinthy ferenc gőz c. egyfelvonásosa, hema sahay és ashok mishra rendezésében. a nagyszerű esten megjelentek a delhi színházi élet vezető képviselői, az indiai társadalmi élet más fontos személyiségei, kulturális újságírók. jelen volt dr. varga sándor ideiglenes ügyvivő is.

küm/jp ki

17.10 260483 0857

--

sk0063 4 230 mtik1069

naraszimha rao interjuja

uj-delhi, 1983. április 26./taszsz/ - naraszimha rao indiai külügyminiszter a pti indiai hírügynökségnek adott interjújában bírálta a fegyverkezési verseny szítására irányuló amerikai politikát.

india határozottan ellenzi a feszültség fokozását Európában, amelyet az amerikai közepes hatótávolságú nukleáris rakéták nyugat-európai telepítésének veszélye váltott ki - hangsúlyozta.

az indiai kormány sikra száll a nukleáris fegyverzetek befagyasztásáért, a nemzetközi feszültség enyhítéséért és végső célként a teljes leszerelésért.

a külügyminiszter elítélte az amerikai kormányzat szándékát, hogy növeli hozzájárulását Pakisztán felfegyverzéséhez. india ellenzi a fegyverzetek bővítését és a feszültség fokozását dél- és délnyugat-Ázsiában - jelentette ki rao washington azon döntésével kapcsolatban, hogy 150 millió dollárról 200 millió dollárra növeli a pakisztáni kormánynak amerikai fegyverek vásárlására nyújtott hitelkeretet.

Fi

az indiai politikus visszautasította washington újabban felerősödő próbálkozásait, hogy különféle gazdasági eszközökkel gyakoroljon nyomást az indiai kormányra és így kényszerítse békeszerető külpolitikai irányvonalának megváltoztatására.

colombo, 1983. április 26./ips/ - naraszimha rao indiai külügyminiszter kedden háromnapos látogatásra sri lankába érkezett. személyében 13 év óta először tesz indiai külügyminiszter hivatalos látogatást a szomszédos szigetországban.

rao és vendéglátója, szahul hamid sri lankai külügyminiszter megbeszéléseinek középpontjában regionális politikai kérdések és a kétoldalú kapcsolatok problémái állnak majd.

to ai mj

17.20 260483 1672

--

sk0064 4 230 mtik1070

zambrano - sajtókonferencia

moszkva, 1983. április 26./mti/ - igen hasznosnak és konstruktívnak minősítette moszkvai megbeszéléseit José Alberto Zambrano venezuelai külügyminiszter keddi sajtóértekezletén.

a miniszter - aki hétfőn fejezte be tárgyalásait Andrej Gromikóval, az SZKP KB PB tagjával, a minisztertanács első elnökhelyettesével, a Szovjetunió külügyminiszterével - elmondotta, hogy Venezuela és a Szovjetunió kapcsolatai elsősorban kulturális területen alakultak ki s csak később jutottak el a politikai konzultációk szintjére.

a két ország diplomáciai kapcsolatait a barátság, a szívélyesség és a kölcsönös tisztelet jellemzi - mondotta Zambrano Velazco és hozzáfűzte: jelenlegi látogatásán - amelyre az Andrej Gromikóval a tavalyi ENSZ-közgyűlési ülészenon folytatott megbeszélése alkalmával kapott meghívást - elsősorban a kétoldalú kapcsolatoknak szenteltek figyelmet. ezekkel kapcsolatban a miniszter megjegyezte, hogy országa mindenekelelt gazdasági kapcsolatait szeretné továbbfejleszteni a Szovjetunióval, s ezért moszkvai látogatása során találkozott a Szovjetunió külkereskedelmi miniszterével is.

Zambrano Velazco rámutatott: országa rendkívül nagy jelentőséget tulajdonít a világ békéjének, s ezért rendkívül nagyra értékeli a Szovjetunió és a szocialista országok békekezdeményezéseit.

Fi

a közép-amerikában és a karibi térségben kialakult helyzetről szólva zambrano velazco kijelentette: venezuelát erősen nyugtalanítja a térségben kialakult jelenlegi helyzet. mint mondotta, moszkvai látogatásán nem képviselte a térség más országait, de andrej gromikóval természetesen megvitatták a gondokat. venezuela a be nem avatkozás és az államok szuverenitásának tiszteletbentartása alapján jó kapcsolatokra törekszik a térség minden országával s részt vesz minden olyan javaslat és terv megvalósításában, amely a térség nyugalma hivatott szolgálni. mindazonáltal úgy véli: a tartós rendezéshez mindenekelőtt arra van szükség, hogy az érintett országok kölcsönös megértésre törekedjenek s maguk tegyenek lépéseket a béke helyreállítását célzó cselekvés, a párbeszéd megkezdése érdekében. egyben el kell kerülni minden külső beavatkozást, bárhonnan induljon is az ki.

hj/th ki
17.26 260483 2245

--

sk0065 4 230 mtik1071

kizárólag a szerkesztőségek tájékoztatására!

-----
nszk - szu - zimmermann meghívása

bonn, 1983. április 26. /mti/ - a nyugatnémet belügyminisztérium keddi bejelentése szerint vlagyimir szemjonov nagykövet szovjetunióba szóló meghívást nyújtott át friedrich zimmermann-nak, az nszk keresztényszociális belügyminiszterének.

zimmermann várhatóan idén ősszel, mint a sportügyekért is felelős miniszter látogat majd el a szovjetunióba. a meghívás feltűnést keltett bonnban, mivel zimmermann, egyrészt, a Kohl-kormány legfontosabb csu-minisztere, másrészt, a „keleti,, politikában közismerten revansista álláspontot foglal el.

szemjonov és zimmermann megbeszélésén szó volt leszerelési kérdésekről és a nyugatnémet kormány ezzel kapcsolatos felfogásáról is.

fkj/th ki
17.33 260483 0847

Fi

--

sk0066 4 230 mtik1072

reagan - közép-amerika /1.rész/

bokor pál, az mti tudósítója jelenti:

washington, 1983. április 26. /mti/ - reagan amerikai elnök szerdán a kongresszus két házának együttes ülésén személyesen igyekszik meggyőzni az egyesült államok törvényhozóit arról, hogy továbbra is pénzelniük kell kormánya közép-amerikai politikáját, amely a salvadori jobboldali kormány minden áron való megtartására és a nicaraguai baloldali rendszer megdöntésére irányul.

a fehér ház szóvivője szerint reagan beszédének előkészítésében george shultz külügyminiszter és más elnöki tanácsadók mellett közvetlenül részt vett william casey, a cia igazgatója is. ezt a körülményt john stockwell, a cia angolai akciójának volt vezetője az mti washingtoni tudósítójával folytatott beszélgetésében kedden így kommentálta: „ezen nincs mit csodálkozni. minden úgy történik, ahogy angolában,,.

stockwell, aki 1976-ban megcsömörült a cia titkos üzelmeitől, s hátat fordított az ügynökségnek, a napokban tért vissza nicaraguából, ahol egy ténymegállapító küldöttség tagjaként járt. ottani tapasztalatai és értesülései alapján kijelentette: „félő, hogy az elnök beszéde a nicaragua elleni erőszakos cselekmények kibővítésének előzménye,,.

a rendkívüli alaposág, amellyel a fehér ház a szerdai beszédre készül, valamint az a tény, hogy amerikai elnök a legritkább esetben beszél a két ház előtt az év elején elhangzó kongresszusi üzenetek kivételével, a kormányzat eltökéltségét jelzi. reagan mindenképpen vissza akarja szerezni a kezdeményezést a közép-amerikai játszmában, s éppen azt próbálja megakadályozni, hogy miként angolában történt, az anyagi eszközök elégtelensége akadályozza az amerikai beavatkozás eszkalációját. /folyt./

br/jp ki
17.47 260483 1750

Fi

--

sk0067 4 230 mtik1073

reagan - közép-amerika /2.rész/

clarence long, a képviselőház egyik legilletékesebb albizottságának demokrata párti elnöke salvadorban járt a napokban, s ott arra a meggyőződésre jutott, hogy meg kell adni a salvadori kormánynak a megfelelő katonai segítséget, „hogy megerősítse hadseregét, mielőtt a gerillákkal tárgyalásokat kezd,„ a long által kifejtett álláspont alapján a kormányzat most arra számít, hogy a képviselőház végülis hozzájárul reagan elnök salvadori, összesen 110 millió dolláros pótszegély-kéreleméhez. ez nagymértékben függ a long által vezetett bizottságtól, amely kedden tárgyal az ügyről.

ugyancsak long ötlete, hogy a kormányzat nevezzen ki „szupernagykövetet,„ közép-amerikába, „aki képes bevinni a baloldalt a választási folyamatba,„ a the washington post keddi értesülése szerint reagan ezt a javaslatot magáévá tette, s szerdán bejelenti a magasrangú amerikai diplomata salvadorba irányítását.

thomas o. neill és robert byrd, a demokrata párt képviselőházi, illetve szenátusi vezetői közölték, hogy a párt kérte a nagy televíziós állomásokat, biztosítsanak azonos időtartamu válaszadási lehetőséget az elnök beszédére, amely magyar idő szerint csütörtökre virradóan hangzik el.

br/jp ki

17.49 260483 1252

--

sk0068 4 230 mtik1074

kinai sajtó a közel-keleti helyzetről - taszsz

peking, 1983. április 26. /taszsz/ - a kínai sajtó felhívja a figyelmet arra, hogy izrael továbbra is fenntartja a közel-keleti helyzet békés rendezését akadályozó álláspontját, az egyesült államok pedig mentegezni próbálja tel-avivot az arab országok elleni agresszív cselekedetei miatt - állapítja meg a taszsz az új kina jelentését ismertető anyagában.

az új-kina híregyénység shultz amerikai külügyminiszter közel-keleti utjával kapcsolatban rámutat: erre az utazásra olyan időpontban kerül sor, amikor az amerikai politika sorozatosan kudarcot vall e térségben, az ugynevezett reagan-terv pedig az összeomlás küszöbére jutott.

Fi

izrael nem is számol azzal a lehetőséggel, hogy feltétel nélkül kivonja csapatait libanonból. ezt bizonyítják az immár négy hónapja folyó tárgyalások. emellett ismét feszültebbé válik a helyzet a bekaa-völgyben, ahová izrael katonai erősítést és harckocsikat küld. minden jel arra utal, hogy izrael nem készül kivonulni libanonból.

az új-kina jelentése a továbbiakban hangsúlyozza, hogy az egyesült államok egyáltalán nem hajlandó enyhíteni a palesztin kérdésben elfoglalt álláspontján. ezzel kapcsolatban a kínai híregyénység emlékeztet reagan elnök április 22-én elhangzott nyilatkozatára, amelyben hangoztatta, hogy szerinte a palesztinai felszabadítási szervezet nem képviseli a palesztin népet. shultz külügyminiszter egyébként kizárta annak a lehetőségét, hogy utja során találkozzék a pfsz vezetőivel.

az új-kina mindezek alapján kijelenti: nincs értelme bármiféle reményt fűzni az amerikai külügyminiszter utjához.

gf hf mj

17.58 260483 1654

--

sk0069 4 230 mtik1075

bretagne-i gazdák

párizs, 1983. április 26. /ap/ - több ezer tüntető gépkocsi oszlopa érkezett kedden párizsba a sertésstenyésztéséről is nevezetes bretagne-ból. a tiltakozók amiatt emelnek szót, mert a francia sertéshus ára a közös piaci országokéhoz viszonyítva tulságosan magas, s ennek következtében a honi termelők kiszorulnak a hazai piacokról.

a sertéshussal megrakott teherkocsik kigyózó sora három, belgiummal közös határátelölhelyet eltorlaszolt, megakadályozva ezzel a francia sertésstenyésztőknek konkurrenciát jelentő belga szállítmányok áthaladását. a tüntetők a hollandiából és a dániából érkező szállítmányok egy részét a földre borították, néhány sertéshussal megrakott ládát pedig felgyújtottak. az elégedetlen gazdák egy nszk-ból jövő, disznóhúst szállító teherautót is visszafordulásra kényszerítettek.

Fi

Michel Rocard francia mezőgazdasági miniszter, aki Párizsban fogadta a tüntetők küldöttségét, kifejtette: a franciák ellenzik azokat az intézkedéseket, amelyek révén csökken a közös piaci agrárárfolyamok keretében elrendelt francia mezőgazdasági termékek árelőnye.

ág hf mj

18.24 260483 1130

-.-

sk0070 4 230 mtik1076

rövid hírek

jaruzelski-látogatás

Varsó, 1983. április 26. /mti/ - Wojciech Jaruzelski hadseregtábornok, miniszterelnök kedden látogatást tett több varsói építkezésen. A kormány néhány tagjának kíséretében lakótelepeket keresett fel, tájékozódott az építőipari dolgozók munkakörülményeiről, a termelékenység növelésének lehetőségeiről. Ellátogatott néhány frissen átadott lakásba is, amelyek minőségéről a helybeli lakóktól kapott tájékoztatást. A látogatás tapasztalatait az építés- és építőanyagipari minisztérium vezetőivel tartott megbeszélésen összegezték.

Leyland sztrájk

London, 1983. április 26. /reuter/ - az állami tulajdonban lévő British Leyland autógyár Cowley-i üzemegységének 5000 munkása kedden az egy hónapja tartó sztrájk befejezése mellett döntött szavazással. A tiltakozó munkabeszüntetést azért kezdték el, mert a vállalat vezetősége meg akarta vonni a dolgozóktól a műszakok végén takarításra fordított időt. Ez addig a munkaidő része volt. A sztrájk 155 millió dollár veszteséget okozott a vállalatnak. A munkások azzal a feltétellel vették fel a munkát, hogy egyhónapos határidővel tárgyalások kezdődnek a gyár termelékenységéről és az azzal kapcsolatos kedvezményeiről.

Brazília - Líbia

Rio de Janeiro, 1983. április 26. /ips/ - Brazília kormánya hétfőn bejelentette, hogy utjára engedi azt a négy libiai repülőgépet, amelyet a múlt héten üzemanyagfelvétel közben lefoglaltak a brazil hatóságok. A lefoglalást azzal indokolták, hogy a repülőgépeken Nicaraguának szánt fegyverszállítmány volt. a

Fi

Nicaraguai kormány - mint jelentettük - tiltakozott a brazilai intézkedés ellen. A brazilai döntés értelmében a fegyverszállítmányt nem vihetik tovább Nicaraguába, azt - a kormányközlemény szerint - egy későbbi időpontban, - visszaküldik a küldeményt elindító Líbiába.

kn sg hf mj

18.30 260483 1857

-.-

sk0071 4 230 mtik1077

rakowski - 2.

Varsó, 1983. április 26. /mti/ - Lengyelországban a szocializmus megrögzött ellenfelei a május elsejei ünnepek megzavarásával ismét kísérletet akarnak tenni a stabilizációs folyamat fékezésére - állapította meg Mieczysław Rakowski miniszterelnök-helyettes a krakkói melletti Nowa Hutában tartott munkás-aktívák találkozáson, amelynek során csaknem hat órán át válaszolt az összegyűlt mintegy kétezer ember kérdéseire. A találkozó végén mondott beszédében, amelynek szövegét kedden hozták nyilvánosságra, Rakowski elmondotta: a cél egyebek között az, hogy a május eleji rendzavarások révén kikényszerítsék II. János Pál pápa júniusra tervezett lengyelországi látogatásának elhalasztását.

A miniszterelnök-helyettes szerint mindenki, aki hajlik a rendzavarásokban való részvételre, a válságból való kijutást hátráltatja, s egyben a „zilált Lengyelország”, látszatára törekvő nyugati körök eszközének kell, hogy tekintse magát.

A párt- és állami vezetés jól tudja, hogy nem a pápa látogatásától, hanem mindenekelőtt a gazdasági helyzet javulásától függ a további normalizálódás - hangsúlyozta Rakowski, aki elmondotta: mind a Vatikán, mind a pápa abban érdekelt, hogy a júniusi látogatás a lengyelországi társadalmi béke megerősítését szolgálja.

Lengyelországban az emberek jelentős része továbbra is nehéz körülmények között él, s egyelőre nincs lehetőség a gyors javulásra. A válságból való fokozatos kijutás azonban megkezdődött és folyik. A javuló tendenciákat hátráltatja tehát mindenki, aki az ellenséges demagógiának, propagandának felülve a szilárduló rend, fegyelem ellen vét, - hangsúlyozta a miniszterelnök-helyettes.

kn/jp ki

18.39 260483 1688

Fi

-.-

Michel Rocard francia mezőgazdasági miniszter, aki Párizsban fogadta a tüntetők küldöttségét, kifejtette: a franciák ellenzik azokat az intézkedéseket, amelyek révén csökken a közös piaci agrárárfolyamok keretében elrendelt francia mezőgazdasági termékek árelőnye.

ág hf mj

18.24 260483 1130

..-

sk0070 4 230 mtik1076

rövid hírek

Jaruzelski-látogatás

Varsó, 1983. április 26. /mti/ - Wojciech Jaruzelski hadsereg-tábornok, miniszterelnök kedden látogatást tett több varsói építkezésen. A kormány néhány tagjának kíséretében lakótelepeket keresett fel, tájékozódott az építőipari dolgozók munkakörülményeiről, a termelékenység növelésének lehetőségeiről. Ellátogatott néhány frissen átadott lakásba is, amelyek minőségéről a helybeli lakóktól kapott tájékoztatást. A látogatás tapasztalatait az építés- és építőanyagipari minisztérium vezetőivel tartott megbeszélésen összegezték.

Leyland sztrájk

London, 1983. április 26. /reuter/ - az állami tulajdonban lévő British Leyland autógyár Cowley-i üzemegységének 5000 munkása kedden az egy hónapja tartó sztrájk befejezése mellett döntött szavazással. A tiltakozó munkabeszüntetést azért kezdték el, mert a vállalat vezetősége meg akarta vonni a dolgozóktól a műszakok végén takarításra fordított időt. Ez addig a munkaidő része volt. A sztrájk 155 millió dollár veszteséget okozott a vállalatnak. A munkások azzal a feltétellel vették fel a munkát, hogy egyhónapos határidővel tárgyalások kezdődnek a gyár termelékenységi terveiről és az azzal kapcsolatos kedvezményeiről.

Brazília - Líbia

Rio de Janeiro, 1983. április 26. /ips/ - Brazília kormánya hétfőn bejelentette, hogy utjára engedi azt a négy líbiai repülőgépet, amelyet a múlt héten üzemanyagfelvétel közben lefoglaltak a brazil hatóságok. A lefoglalást azzal indokolták, hogy a repülőgépeken Nicaraguának szánt fegyverszállítmány volt. a

Fi

Nicaraguai kormány - mint jelentettük - tiltakozott a braziliai intézkedés ellen. A braziliai döntés értelmében a fegyverszállítmányt nem vihetik tovább Nicaraguába, azt - a kormányközlemény szerint - „egy későbbi időpontban” - visszaküldik a küldeményt elindító Líbiába.

kn sg hf mj

18.30 260483 1857

..-

sk0071 4 230 mtik1077

Rakowski - 2.

Varsó, 1983. április 26. /mti/ - Lengyelországban a szocializmus megrögzött ellenfelei a május elsejei ünnepségek megzavarásával ismét kísérletet akarnak tenni a stabilizációs folyamat fékezésére - állapította meg Mieczysław Rakowski miniszterelnök-helyettes a krakkói melletti Nowa Hutában tartott munkás-aktívák találkozáson, amelynek során csaknem hat órán át válaszolt az összegyűlt mintegy kétezer ember kérdéseire. A találkozó végén mondott beszédében, amelynek szövegét kedden hozták nyilvánosságra, Rakowski elmondotta: a cél egyebek között az, hogy a május eleji rendzavarások révén kikényszerítsék II. János Pál pápa júniusra tervezett lengyelországi látogatásának elhalasztását.

A miniszterelnök-helyettes szerint mindenki, aki hajlik a rendzavarásokban való részvételre, a válságból való kijutást hátráltatja, s egyben a „zilált lengyelország”, látszatára törekvő nyugati körök eszközének kell, hogy tekintse magát.

A párt- és állami vezetés jól tudja, hogy nem a pápa látogatásától, hanem mindenképp előbb a gazdasági helyzet javulásától függ a további normalizálódás - hangoztatta Rakowski, aki elmondotta: mind a Vatikán, mind a pápa abban érdekelt, hogy a júniusi látogatás a lengyelországi társadalmi béke megerősítését szolgálja.

Lengyelországban az emberek jelentős része továbbra is nehéz körülmények között él, s egyelőre nincs lehetőség a gyors javulásra. A válságból való fokozatos kijutás azonban megkezdődött és folyik. A javuló tendenciákat hátráltatja tehát mindenki, aki az ellenséges demagógiának, propagandának felülve a szilárduló rend, fegyelem ellen vét, - hangsúlyozta a miniszterelnök-helyettes.

kn/jp ki

18.39 260483 1688

Fi

..-

sk0072 4 230 mtik1078

amerikai kémkedés

new york, 1983. április 26. /taszsz/ - az amerikai titkosszolgálatok tevékenységéről ír legújabb számában a new york times/hetlap. megfogalmazása szerint az amerikai hírszerzés legfőbb feladata az, hogy kémeket küldjön a szocialista országokba, titkos információkat szerezzen be hadiiparukról és különböző adatokat gyűjtsön belső helyzetükről. magazine

a hetilap 200 ezerre becsüli az amerikai titkosszolgálatok által foglalkoztatott ügynökök létszámát. az 1984-es pénzügyi évben e szolgálatok tevékenységének finanszírozására 17 milliárd dollárt szánnak. a cia, a központi hírszerző hivatal a katonai kiadásoknál is gyorsabb ütemben növeli költségvetését.

a new york times magazine felhívja a figyelmet arra, hogy az utóbbi években jelentősen kiszélesedett a a nemzetbiztonsági ügynökség által szervezett és irányított elektronikus, légi és kozmikus kémkedés. az ügynökségi hálózata mintegy 100 ezer személyt foglalkoztat és munkáját támogatják a különböző egyetemek tudományos-kutató központjai is. a nemzetbiztonsági ügynökség külföldi létesítményeinek kiépítésére a következő pénzügyi évben több tizmillió dollárt szánnak - írja a hetilap, hozzátéve, hogy 95,8 millió dollárt fordítanak a „szabad európa rádió”, és a „szabadság rádió”, támogatására.

ml hf mj

* nsa

L nsa,

19.01 260483 1317

--

sk0073 4 230 mtik1079

rkp kb pvb ülés

bukarest, 1983. április 26. /mti/ - kedden ülést tartott a román kommunista párt kb politikai végrehajtó bizottsága, amely egyebek közt tájékoztatót hallgatott meg mitja ribicsics jksz kb elnökségének elnöke romániai látogatásáról.

a politikai végrehajtó bizottság elemezte az ország demográfiai adatait. idén január 1-én az ország lakóinak száma 22,52.7235 fő volt, a növekedés 1982. január 1-hez képest 102 989 fő volt. a pvb nagyra értékelte, hogy az ország történetében tavaly volt a legalacsonyabb a gyermekhalandóság. ugyanakkor bírálták azt, hogy csökkent a természetes népszaporulat.

Fi

az rkp kb pvb ezen kívül számos gazdasági jellegű jelentést vizsgált meg.

wa/jp ki

19.02 260483 0724

--

sk0074 4 230 mtik1080

frelimo - pártkongresszus

maputo, 1983. április 26. /mti/ - a honvédelem, a fegyveres felforgatók elleni harc és a szocializmus építésének hármas jelszava jegyében nyílt meg kedden maputóban a frelimo-párt iv. kongresszusa. a kongresszusra, amely az ország függetlenségének kikiáltása, 1975. óta a második, 55 kommunista és munkáspárt, illetve felszabadító mozgalom küldte el képviselőjét. az msmp küldöttségét maróthy lászló, a politikai bizottság tagja, a budapesti pártbizottság első titkára vezeti.

a kongresszus napirendjének elfogadása után - amelyen szerepel a szervezeti szabályzat, illetve a párt programjának módosítása, valamint a gazdaságfejlesztés irányelveiről szóló vita - samora machel, a frelimo-párt elnöke, mozambiki államfő terjesztette elő a központi bizottság beszámolóját.

a gazdasági helyzetről szólva elmondta, hogy tovább kell erősíteni az állami, illetve szövetkezeti szektort, de nagyobb figyelmet kell fordítani a jövőben a kisegítő, illetve családi gazdaságok fejlesztésére is. aláhuzta: a iii. kongresszus óta eltelt időszakban jelentősen romlottak az ország további fejlődésének nemzetközi, gazdasági és politikai feltételei. ugyanakkor a gazdaságtervezésben, a párt és a tömegek közötti kapcsolatokban fellelhető hibák is nehezítették a kitűzött célok megvalósítását.

a beszámoló részletesen kitért arra a súlyos veszélyre, amelyet a dél-afrikai támogatással az országban tevékenykedő ellenforradalmi csoportok jelentenek.

samora machel beszámolójában értékelte a iii. kongresszuson megalakult marxista-leninista párt tevékenységét, s aláhuzta: a párt strukturájának kialakítása után az elkövetkező időszakban a

Fi

legnagyobb figyelmet a szervezeti és ideológiai tevékenység
tökéletesítésének kell szentelni.

a tanácskozás folytatja munkáját.

nagy csaba/th ki

19.14 260483 1843

.-.

sk0075 4 230 mtik1081

rövid hírek

letartóztatás

róma, 1983. április 26. /ap/ - pénteken Rómában letartóztatták
fabrizio zani, a fegyveres forradalmi sejtek elnevezésű
szélsőjobboldali terrorista szervezet régóta körözött vezetőjét,
valamint társát, giovanna gogollit. a hatóságok szerint az egyik
legveszélyesebb terroristaként számon tartott zani letartóztatásával
súlyos csapást mértek a szélsőjobboldali terrorizmusra, zani
feltehetően egy hónapja tért vissza franciaországi rejtekhelyéről,
hogy újjászervezze az olasz szélsőjobboldali csoportosulásokat.

bányaomlás

manila, 1983. április 26. /reuter/ap/ - a fülöp-szigetekhez
tartozó masapihid szigeten beomlott egy aranybánya, s a
szerencsétlenség következtében legalább 13 ember életét vesztette,
híven a mélyben rekedtek. az elhagyott aranybánya környékét a
közelmúltban szerencsevadászok ezrei lepték el, miután híre kelt,
hogy egy hatalmas aranyrögöt találtak ott. a bányaomlások április
17-én, 20-án és 23-án történtek, de az áldozatokról csak a héten
szerezték tudomást, amikor a bánya bejáratánál meghallották a napok
óta bentrekedt aranyásók segélykiáltásait. a bánya foglyait
bulldozerekkel próbálják kiszabadítani.

shagari - kadhafi

lagos, 1983. április 26. /upi/ - moamer el-kadhafi, a libiai
forradalom vezetője kedden lagosban megbeszélést folytatott shehu
shagari nigériai államfővel. kadhafi hétfőn érkezett négynapos
látogatásra nigériába.

kozmosz-1457

moszkva, 1983. április 26. /taszsz/ - a szovjetunióban kedden
földkörüli pályára bocsátották a kozmosz-1457 jelzésű műholdat. a
műholdon elhelyezett tudományos műszerek folytatják a világűr
kutatását. a műhold kezdeti keringési ideje 89,8 perc, a föld
felszínétől mért legnagyobb távolsága 376, legkisebb távolsága pedig
180 kilométer, a pályának az egyenlítő síkjával bezárt hajlásszöge
70,4 fok. a szputnyik berendezései megfelelően működnek.

cirill és metód

ideje

leningrád, 1983. április 26. /taszsz/ - a szláv írásbeliség két
megteremtőjének nevét fogja viselni az a kisbolygó, amelyet a krimi
asztrofizikai obszervatórium csillagászai fedeztek fel. a cirillről
és metódról elnevezett kisbolygót a 2609-es számmal jegyezték be az
intézet katalógusába. a bolygó 330 millió kilométeres távolságban
kering a nap körül, felszínén távcsövön keresztül mintegy 8
kilométer magas kőhegy látható.

to hg hf

19.25 260483 2380

.-.

sk0076 4 230 mtik1083

shultz kairóban

kairó, 1983. április 26. /mti/ - george shultz amerikai
külgügyminiszter kedden három és fél órán át tárgyalt hoszni mubarak
egyiptomi államelnökkel. a külgügyminiszter átadta mubaraknak ronald
reagan elnök levelét. a tárgyalásokról, amelyek shultz közel-keleti
tanácskozássorozatának első kapcsolatfelvételei voltak, nem hoztak
nyilvánosságra részleteket. nem ismertették reagan levelének
tartalmát sem.

az amerikai külgügyminiszter később újságíróknak azt mondta,
hogy reagan sürgősnek tartja a libanonban levő összes külföldi
csapategység kivonását. - mubarak - jelentette ki - szilárdan
támogatja a reagan-tervet, ezt „nagy lehetőségnek” tartja egy
átfogó közel-keleti rendezés kimunkálására. shultz szerint „a
közel-keleten nem veszik eléggé tekintetbe, hogy valójában milyen
nagy haladás is történt a libanoni csapatkivonásról folyó
izraeli-libanoni-amerikai tárgyalássorozaton,,.

elmondta, hogy mubarak is tett javaslatot az ügyben, amit
„figyelembe fognak venni, miközben amerika folytatja
erőfeszítéseit,,. amikor megkérdezték tőle, hogy közel-keleti

fi

fi

1983.04.26.

tanácskozásain él-e új indítvánnyal, olyannal, amely magában foglalná amerikai erő szerepét a külföldi erők libanomból történő kivonulása után, shultz kitérően válaszolt.

mubarak „gyümölcsözőnek”, minősítette shultz-cal folytatott tanácskozásait. kifejtette vendégének, hogy a rendezés érdekében elengedhetetlennek tartja a ciszjordániai lakosságtelepítések befagyasztását, a külföldi csapatok libanomból való kivonását. ^{ami} az átfogó békét illeti, mubarak szerint nem lehet megteremteni a palesztin mozgalom és jordánia összeköttetése nélkül. mubarak óvatosan nyilatkozott shultz missziójáról. - remélem - hangoztatta, hogy „valamilyen előnnyel jár majd”, a térségre nézve.

az esti órákban shultz és az egyesült államok több közel-keleti országban működő nagykövete, valamint philip habib amerikai különmegbízott az egyiptomi külügyminisztériumban megbeszéléseket folytatott kamal hasszan ali miniszterelnök-helyettessel és külügyminiszterrel, valamint az egyiptomi diplomácia más vezetőivel, szerdán shultz izraelbe utazik.

pk/jp ki

19.43 260483 2160

--

sk0077 4 230 mtik1084

afgán évforduló - szovjet távirat

moszkva, kabul, 1983. április 26. /taszsz/ - az szkp központi bizottsága, a szovjetunió legfelsőbb tanácsának elnöksége és a szovjet kormány az áprilisi forradalom ötödik évfordulójának alkalmából táviratban üdvözölte babrak karmalt, az afgán demokratikus köztársaság államfőjét, szultán ali kistmand kormányfőt és az afgán népet.

a szovjet vezetők üdvözlése leszögezi, hogy a szovjet emberek támogatják az afgán nép harcát a folytatódó imperialista beavatkozás ellen, s afganisztán a jövőben is számíthat a szovjet nép segítségére. a távirat hangoztatja, hogy a szovjetunió teljes mértékben támogatja azokat az afgán kezdeményezéseket és erőfeszítéseket, amelyek az afganisztán körül kialakult helyzet átfogó és igazságos rendezésére irányulnak.

X X X

Fi

1983.04.26.

babrak karmal, az afganisztáni népi demokratikus párt kb főtitkára, az afgán demokratikus köztársaság forradalmi tanácsa elnökségének elnöke kedden fogadta saraf rasidovot, az szkp kb pb póttagját, az üzbég kommunista párt kb első titkárát és a kíséretében lévő párt- és állami delegációt, amely az áprilisi forradalom évfordulója alkalmából érkezett kabulba.

hg hf mj

19.44 260483 1194

--

sk0078 4 230 mtik1085

gáspár sándor jugoszláviában

belgrád, 1983. április 26. /mti/ - a jugoszláv szakszervezeti szövetség tanácsának meghívására vasárnap óta jugoszláviában tartózkodó gáspár sándor, az mszmp politikai bizottságának tagja, a szakszervezetek országos tanácsának főtitkára kedden ljubljánában folytatott megbeszéléseket. találkozott andrej marinccal, a szlovén kommunisták szövetsége központi bizottságának elnökével. megbeszélésükön, amelyek en részt vett marjan orozsen, a szlovén szakszervezeti tanács elnöke is, szó volt a jksz és az mszmp, a jugoszláv és a magyar szakszervezetek tevékenységének időszerű kérdéseiről. ezzel összefüggésben kiemelték a két szomszédos szocialista ország jó kapcsolatait, amelyek keretében eredményesen fejlődik a sokoldalú együttműködés szlovénia és a határmenti magyar megyék között is.

kd/th ki

19.45 260483 0849

Fi

--

sk0079 1 230 mtik1086

a szerkesztőségek figyelmébe!

mai mtik 1064 és 1066 sz. hírünk / namibia..../

embargóját ezennel feloldjuk.

fi
19.50 260483 0130

--

sk0080 4 300 mtik1087

közel-keleti hírek

moszkva, 1983. április 26. /taszsz/ - a szovjetunióban megalakult a palesztin kérdéssel foglalkozó, augusztusra párizsba tervezett nemzetközi értekezletet előkészítő koordinációs bizottság - jelentette kedden a taszsz szovjet hírügynökség. a párizsi tanácskozás az ensz közgyűlésének határozata értelmében ül össze. a szovjet előkészítő bizottság elnöke vlagyimir vinogradov, az oroszországi szovjet szocialista szövetségi köztársaság külügyminisztere.

London, 1983. április 26. /ap/ - három éven belül lehetséges a palesztin állam megalapítása Jordán folyó nyugati partján. nem lehet szó azonban olyan megoldásról, amit reagan elnök tavaly szeptemberi javaslata /a palesztin területek jordániai fennhatóság alá helyezése/ tartalmaz - mondta jasszer arafat, a pfsz vb elnöke a londonban havonta megjelenő angol nyelvű middle east /közel-kelet/ című lapnak adott nyilatkozatában. az interju a lap májusi számában jelenik meg.

„elfogadhatatlan az olyan állam, amely nem független,, - hangsúlyozta a palesztin vezető, de nem zárta ki azt a lehetőséget, hogy a függetlenség alapján a palesztin állam később különleges kapcsolatokat, esetleg „valamiféle konföderációt,, épít ki jordániával. arafat szerint a palesztin államiság olyan tárgyalásos rendezés révén érhető el, amelynek keretében „az ensz biztonsági tanácsa szavatolná a tartós békét biztonságos határok között a térség minden államának, beleértve a palesztin államot és izraelt is,,.

damaszkusz, 1983. április 26. /adn/ - hafez asszad szíriai elnök kedden damaszkuszban fogadta georges hautit, a libanoni kommunista párt főtitkárát. megbeszélésükön hangsúlyozták a közös erőfeszítések

Fi L kb

szükségességét az izraeli agressziós erők Libanonból való kivonása érdekében. hétfőn asszad frangié volt libanoni elnököt fogadta és biztosította őt arról, hogy szíria támogat minden olyan libanoni erőfeszítést, amely az izraeli csapatok kivonására irányul.

sg hf mj

20.20 260483 1968

--

sk0081 4 230 mtik1088

jugoszláv-belga tárgyalások

brüsszel, 1983. április 26. /ap/ - milka planinc, a jugoszláv szövetségi végrehajtó tanács /kormány/ elnöke és wilfried martens belga miniszterelnök brüsszelben befejezte a kétoldalu kapcsolatok fejlesztéséről tartott tárgyalásait. a jugoszláv és belga kormányfő a többi között megvitatta a kereskedelmi forgalom fejlesztésének lehetőségét, a harmadik országokban való közös ipari beruházások kérdését és véleményt cserélt a nemzetközi helyzetről.

a kedden kiadott közös nyilatkozat aggodalmát juttatja kifejezésre a nemzetközi gazdasági és politikai viszonyok jelenlegi állapota miatt. a nyilatkozat úgy vélekedik, hogy a második világháború óta a világ az egyik legsúlyosabb és legösszetettebb válságát éli át, majd állást foglal a fegyverkezési hajszák megfékezésére, a teljes és általános leszerelési folyamat megkezdésére mellett.

a jugoszláv szövetségi végrehajtó tanács elnökét kedden fogadta baudouin belga király. milka planinc hétfőn érkezett brüsszelbe.

ml hf mj

20.21 260483 1029

Fi

--

sk0082 4 230 mtik1089

babrak karmal beszéde

kabul, 1983. április 26. /adn/ - az áprilisi forradalom visszafordíthatatlan és eredményei megsemmisíthetetlenek - jelentette ki babrak karmal, az afganisztáni népi demokratikus párt kb főtitkára, az afgán demokratikus köztársaság forradalmi tanácsának elnöke kedden, a forradalom 5. évfordulója alkalmából kabulban rendezett ünnepségen.

hangsúlyozta, hogy az áprilisi forradalom az afgán nép számára megnyitotta a haladás, a fejlődés, a boldogulás és a gyökeres változások útját. az elmúlt öt év tapasztalatai megmutatták, hogy a párt alkalmas a társadalom és a nép vezetésére, a rendkívül nehéz körülmények és a kezdeti szakaszban elkövetett különböző szubjektív hibák ellenére is képes a végső győzelem szavatolására.

babrak karmal leszögezte: jóllehet tovább tart az amerikai imperializmus szította beavatkozás afganisztán belügyeibe, a forradalmi hatalom megerősítette pozícióit és sikerült elérni az ellenforradalom teljes szétzúzásának, a banditizmus megsemmisítésének szakaszát.

a szónok köszönetét tolmácsolta a szovjetunióknak az internacionalista segítségért, méltatta a szocialista országokkal fenntartott jóviszonyt, megerősítette afganisztán el nem kötelezettségi politikáját, üdvözölte az el nem kötelezett országok mozgalomának új-delhi értekezletén elfogadott határozatokat.

babrak karmal állást foglalt az afganisztán körül kialakult helyzet tárgyalások útján való rendezése mellett, s kiemelte: az afgán-pakisztáni tárgyalások két fordulója után konkrétan kirajzolódnak az afganisztán körüli helyzet politikai rendezésének körvonalai.

ml hf mj

20.27 260483 1631

Fi

--

sk0083 4 300 mtik1090

afganisztán - tárgyalások

iszlambad, 1983. április 26. /ap/ - „a probléma bonyolultságához képest elégedettek lehetünk az eddig elért gyors haladással, - így nyilatkozott szahibzada jakub han pakisztáni külügyminiszter azokról a tárgyalásokról, amelyeket genfben folytatott az ensz-főtitkár különmegbízottjának közvetítésével afganisztáni kollégájával az afganisztáni kérdésről. a pakisztáni külügyminiszter hazatérése után, kedden válaszolt az újságírók kérdéseire iszlambadban.

sg hf mj

20.33 260483 0515

--

sk0084 4 230 mtik1091

béke-konferencia

ulánbátor, 1983. április 26. /moncame/taszsz/ - „az ázsiai és csendes-óceáni térség békéjéért és biztonságáért,„ címmel regionális konferencia kezdte meg munkáját kedden a mongol fővárosban. a nemzetközi értekezletet a béke-világtanács és a mongol békevédelmi bizottság kezdeményezésére hívták össze. a konferencián harminc ország és számos nemzetközi szervezet vesz részt.

a tanácskozás alkalmából ulánbátorba érkezett romes csandra, a béke-világtanács elnöke, aki felszólalásában a térség biztonsági helyzetének legfontosabb kérdéseit elemezte. támogatásáról biztosította a mongol népköztársaság javaslatát, amely indítványozza, hogy az ázsiai és csendes-óceáni térség államai mondjanak le az erő alkalmazásáról és írjanak alá kölcsönös meg nem támadási egyezményt.

hg hf mj

20.53 260483 0821

Fi

--

sk0085 4 800 mtik2002

mai külpolitikai hireink tartalomjegyzéke sk0001-sk0030-ig
budapest, 1983. április 26. /mti/

sk0001 comiso - maffia
sk0002 usa - kuba
sk0003 nszk - ndk
sk0004 grenadai repülőtér
sk0005 zsivkov-karamanlisz
sk0006 portugália - választások /1.rész/
sk0007 rakowski
sk0008 japán-francia
sk0009 közel-keleti hírek
sk0010 ausztria
sk0011 francia-szovjet baráti társaság
sk0012 portugália - választások /2.rész/
sk0013 bolívia - bányászok
sk0014 taganka
sk0015 indira gandhi - nakaszone
sk0016 rövid hírek:
róma: olaszország - zöld utat kap a „topless”,
washington: kina lakossága
valencia: hajószerecsétlenség
new york: tuszszedők

sk0017 lengyel minisztertanács
sk0018 ausztrália - fülöp-szigetek
sk0019 görög-amerikai tárgyalások
sk0020 carnegie-bizottság jelentése
sk0021 nicaragua - újabb fenyegetések
sk0022 zambrano
sk0023 japán belpolitika
sk0024 közel-kelet - pravda
sk0025 tuszszedők /kieg. mtik 1018 -hoz/
sk0026 magyar küldöttség kabulban
sk0027 ázsiai békekonferencia
sk0028 közel-kelet - pravda - 2.
sk0029 madrid - lengyel felszólalás
sk0030 hitler-napló - új kétség
jp/mj

21.33 260483 1227

fi

--

sk0086 4 800 mtik2003

mai külpolitikai hireink tartalomjegyzéke sk0031-sk0056-ig

sk0031 shultz /1.rész/
sk0032 shultz /2.rész/
sk0033 windelen
sk0034 czyrek
sk0035 rövid hírek
phnom penh: thaiföldi provokációk
moszkva: kozmosz-1456
luanda: angola - dél-afrika
peking: kohl-kina
peking: csao - visszaérkezés

sk0036 namibia - konferencia
sk0037 thaiföld
sk0038 mitterrand - kina
sk0039 mondale
sk0040 vietnam - kina
sk0041 ipu - szovjet felszólalás
sk0042 lemondott az osztrák kormány
sk0043 szakszervezetek - levelek
sk0044 javítás mtik 1045-re
sk0045 svédország - szu
sk0046 pozsgay - laosz
sk0047 portugália - választási eredmények /1.rész/
sk0048 hirjegyzék
sk0049 portugália - választási eredmények /2.rész/
sk0050 nszk - ndk - nyugatnémet bejelentés
sk0051 zsivkov - karamanlisz 2.
sk0052 andropov - visszhang
sk0053 sziria - izrael
sk0054 afganisztán - moszkvai sajtóértekezlet
sk0055 rövid hírek:
moszkva: kitüntetés
washington: befagyasztás
róma: rablás
tokió: lezuhant repülőgép
london: emberrablás etiópiában

sk0056 irak-irán
jp/mj

21.34 260483 1355

fi

--

sk0087 4 800 mtik2004

mai külpolitikai hireink tartalomjegyzéke sk0057-sk0082-ig

sk0057 nszk - szovjetunió - wörner
 sk0058 kubai tiltakozás
 sk0059 ausztrália - hayden /kieg. mtik 1020 számú hírünkhöz/
 sk0060 namibia-konferencia - magyar felszólalás /1.rész/
 embargó feloldásig!
 sk0061 namibia-konferencia - magyar felszólalás /2.rész/
 sk0062 magyar színművek hindi nyelven
 sk0063 naraszimha rao interjuja
 sk0064 zambrano - sajtókonferencia
 sk0065 nszk - szu - zimmermann meghívása
 kizárólag a szerkesztőségek tájékoztatására!
 sk0066 reagan - közép-amerika /1.rész/
 sk0067 reagan - közép-amerika /2.rész/
 sk0068 kínai sajtó a közel-keleti helyzetről - taszsz
 sk0069 bretagne-i gazdák
 sk0070 rövid hírek:
     varsó: jaruzelski-látogatás
     london: leyland-sztrájk
     rio de janeiro: brazilia - libia
 sk0071 rakowski - 2.
 sk0072 amerikai kémkedés
 sk0073 rkp kb pvb ülés
 sk0074 fretimo - pártkongresszus
 sk0075 rövid hírek
     róma: letartóztatás
     manila: bányaozlás
     lagos: shagari - kadhafi
     moszkva: kozmosz-1457
     leningrád: ciril és metód
 sk0076 shultz kairóban
 sk0077 afgán évforduló - szovjet távirat
 sk0078 gáspár sándor jugoszláviában
 sk0079 szerk. figy.
 mai mtik 1064 sz. hírünk /namibia.../
 embargóját ezennel feloldjuk
 sk0080 közel-keleti hírek
 sk0081 jugoszláv-belga tárgyalások
 sk0082 babrak karmal beszéde

mj/jp
21.36

260483 1554

Fi

-.-

sk0088 4 800 mtik2005

mai külpolitikai hireink tartalomjegyzéke sk0083-sk0089-ig

sk0083 afganisztán - tárgyalások
 sk0084 béke-konferencia
 sk0085 javítás 1081. sz. hirre
 sk0086 tartalomjegyzék 1.
 sk0087 tartalomjegyzék 2.
 sk0088 tartalomjegyzék 3.
 sk0089 tartalomjegyzék 4.
 jp/mj

készült az mti külpolitikai főszerkesztőségében
 főszerkesztő: köves tibor
 szerkesztették: márkus gyula
                   heltai andrás
                   flesch istván
                   kis csaba
                   meruk józsef

- vége -

21.48

260483 0650

Fi

-.-

60.010/x

MTI

Szerkeszti a Külpolitikai Szerkesztőség
Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

Külföldi hírek

-----
budapest, 1983. április 27.

kül

s z e r d a
-----

sk0001 4 230 mtik1003

genf - energetika

genf, 1983. április 27. /taszsz/ - a szocialista közösséghez tartozó országok sürgetésére a genfi leszerelési bizottság megkezdte a tárgyalásokat az atomenergia biztonságos fejlesztését szavatóló nemzetközi jogi intézkedések kidolgozásáról.

napjainkban ez rendkívül fontos és időszerű kérdés. az atomenergia ugyanis egyre nagyobb szerepet játszik az országok energetikai fejlesztési terveiben. 1985 végére például atomreaktorok állítják elő a világ áramtermelésének 17 százalékát, a század végére pedig 25-30 százalékát.

a békés célu nukleáris létesítmények számának növekedésével mind nyilvánvalóbbá válik annak szükségessége, hogy hatékony politikai-jogi intézkedéseket dolgozzanak ki működésükről - mondotta a leszerelési bizottság plenáris ülésén viktor izraeljan, a szovjet küldöttség vezetője.

az országok többsége támogatja azt az elgondolást, hogy megbízható nemzetközi megállapodással torlaszolják el az utat olyan kalandor lépések előtt, mint az iraki atomkutató központnak az izraeli légierő által történt szétrombolása. az atomerőművek szétbombázása ugyanis hasonló következményekkel járna, mint az atomfegyverek alkalmazása.

ml hf már

06.57 270483 1207

Nuu

